МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
Кафедра адміністративно-правових дисциплін
Кафедра господарсько-правових дисциплін
Кафедра кримінально-правових дисциплін
Кафедра цивільно-правових дисциплін

ПРОГРАМА ПРОФЕСІЙНОЇ ПРАКТИКИ

назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Право»
рівень вищої освіти	другий (магістерський)
код та назва галузі (галузей) знань	08 Право
код та назва спеціальності	081 Право
вид дисципліни	ОК 11
мова викладання	українська

Львів
2025

Програма професійної практики розглянута на засіданнях кафедр навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності (далі – ННІ ППД) ЛьвДУВС:

–кафедра адміністративно-правових дисциплін – протокол від 11.02.2025 № 6;

–кафедра господарсько-правових дисциплін – протокол від 12.02.2025 № 7;

–кафедра кримінально-правових дисциплін – протокол від 07.01.2025 № 6;

–кафедра цивільно-правових дисциплін – протокол від 10.02.2025 № 7.

Програма професійної практики схвалена вченою радою ННІ ППД – протокол від 12.02.2025 № 3.

Програма професійної практики схвалена на засіданні Науково-методичної ради ЛьвДУВС – протокол від 17.02.2025 № 3.

Наскрізна програма практики затверджена рішенням Вченої ради ЛьвДУВС від 25.02.2025 (протокол № 13), введено в дію наказом ЛьвДУВС від 28.02.2025 № 111.

РОЗРОБНИКИ:

КРАСНИЦЬКИЙ І., директор ННІ ППД, к.ю.н., професор;

ПАРАСЮК Н., заступника директора з освітньої та науково-дослідної діяльності ННІ ППД, к.ю.н., доцент;

ПОТЛАНЬ О.С., завідувач відділення організаційно-аналітичного забезпечення ННІ ППД.

КОВАЛІВ М., завідувач кафедри адміністративно-правових дисциплін ННІ ППД ЛьвДУВС, к.ю.н., професор;

БУТИНСЬКА Р.Я., завідувач кафедри господарсько-правових дисциплін ННІ ППД, к.ю.н., доцент;

ЛАЩУК Н., завідувач кафедри кримінально-правових дисциплін ННІ ППД ЛьвДУВС, к.ю.н., доцент;

МАЙКУТ Х.В., завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін ННІ ППД ЛьвДУВС, к.ю.н., доцент

Програма професійної практики для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти Освітньо-професійної програми «Право», галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності ЛьвДУВС / за редакцією Красницького І.В. Львів: ЛьвДУВС, 2025. 109 с.

ЗМІСТ

	Назва структурної частини	Стор
1.	**Загальні положення**	4
2.	**Перелік компетентностей, яких мають набути здобувачі вищої освіти під час проходження професійної практики**	5
3.	**Права та обов'язки осіб, які беруть участь в організації, проведенні та проходженні професійної практики**	7
4.	**Організаційно-методичні вказівки**	9
4.2	Завдання по відповідних базах практики, які підготовлено та схвалено **КАФЕДРОЮ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН**:	10
	4.2.1 суд	10
	4.2.2 адвокатура	14
	4.2.3 прокуратура	18
4.3	Завдання по відповідних базах практики, які підготовлено та схвалено **КАФЕДРОЮ ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВИХ-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН**:	23
	4.3.1 суд	23
	4.3.2 адвокатура	27
	4.3.3 нотаріат	33
4.4	Завдання по відповідних базах практики, які підготовлено та схвалено **КАФЕДРОЮ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН:**	38
	4.4.1 суд	38
	4.4.2 адвокатура	43
	4.4.3 прокуратура	53
4.5	Завдання по відповідних базах практики, які підготовлено та схвалено **КАФЕДРОЮ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН**:	63
	4.5.1 суд	63
	4.5.2 адвокатура	70
5.	**Зміст і порядок оформлення звітних матеріалів**	77
6.	**Захист матеріалів практики та критерії її оцінювання**	79
7.	**Рекомендовані джерела**	81
	7.1 нормативно-правові акти	81
	7.2 рішення Конституційного Суду України	86
	7.3 практика Європейського Суду з прав людини	90
	7.4 судова практика	91
8.	**Інформаційні ресурси**	99
	ДОДАТКИ	101

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Програма професійної практики здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право розроблена відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII, Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, яке затверджено наказом МОН України від 08.04.1993, Стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 Право для другого (магістерського) рівня вищої освіти, який затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 № 643, Освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право та Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти, які навчаються за кошти фізичних та юридичних осіб у ЛьвДУВС, яке затверджене рішенням Вченої ради ЛьвДУВС від 29.11.2023 (протокол № 5), введено в дію наказом ЛьвДУВС від 01.12.2023 № 442.

1.2 Програма професійної практики (далі – Програма практики) визначає зміст та послідовність практики, її мету та завдання, правомочності усіх учасників практичної підготовки, перелік індивідуальних завдань, обов'язкових для виконання при проходженні практики на відповідній Базі практики, а також правила та критерії оцінювання результатів проходження та захисту практики.

1.3 Відповідно до Освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право, професійна практика є обов'язковим компонентом (ОК 11), яка реалізується у ННІ ППД ЛьвДУВС.

1.4 Метою професійної практики є поглиблення теоретичних знань, здобутих здобувачами освітнього ступеня магістр в процесі навчання, розвиток практичних навичок та умінь із застосування теоретичних знань у практичній діяльності, формування професійних умінь для прийняття самостійних рішень під час вирішення практичних завдань, оволодіння професійним досвідом та підтвердження готовності здобувачів вищої освіти до складання Єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

1.5 Завданнями професійної практики є:

–подальше поглиблення та закріплення теоретичних знань, одержаних здобувачами освітнього ступеня магістр в процесі навчання;

–удосконалення творчого підходу застосовувати одержані знання в практичній юридичній діяльності;

– розвиток уміння здійснювати тлумачення нормативно-правових актів у професійній діяльності;

– удосконалення практичних навичок складання процесуальних та інших документів;

– набуття практичного досвіду щодо правильного аналізу обставин, які вимагають застосування норм права, надання їм належної правової оцінки та прийняття відповідних рішень у таких справах;

– розвиток аналітичних здібностей на підставі досвіду безпосередньої практичної роботи;

–подальше удосконалення правової культури та професійної етики юриста.

1.6 Обсяг професійної практики визначається Освітньо-професійною програмою «Право» другого (магістерського) рівня зі спеціальності 081 «Право» та становить 20 кредитів ЄКТС.

Практика здобувачів проводиться з відривом від теоретичного навчання на базах практики.

1.7 Базами проходження професійної практики є суди, прокуратура, адвокатура, нотаріат, які спроможні забезпечити сучасні вимоги до проходження практики здобувачами освітнього ступеня магістр а також умови їх подальшого професійного росту та кар'єри.

1.8 Форми та методи контролю. У процесі проходження професійної практики передбачається поточний та підсумковий контролі.

Поточний контроль здійснює керівник з числа науково-педагогічних працівників відповідної кафедри ННІ ППД ЛьвДУВС. Підсумковий контроль здійснюється по завершенню проходження практики комісією шляхом оцінювання цілісної систематичної діяльності здобувачів вищої освіти протягом конкретного періоду. При виставленні диференційованої оцінки здобувачу вищої освіти враховується рівень теоретичної підготовки здобувача вищої освіти, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння вміннями і навичками, акуратність, дисциплінованість, якість оформлення документації та своєчасність її подання.

1.9 Зв'язок професійної практики з навчальними дисциплінами. Для успішного проходження професійної практики здобувачами вищої освіти необхідна наявність знань, які вони отримали з обов'язкових навчальних дисциплін.

2. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ МАЮТЬ НАБУТИ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПРАКТИКИ

2.1 Відповідно до Освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право за спеціальністю 081 Право проходження здобувачами вищої освіти професійної практики сприятиме набуттю таких компетентностей:

2.1.1 загальні компетентності (далі – ЗК):

– здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1);

– здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 3);

– здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК 4);

– здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК 6);

– здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК 7);

– здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК 8);

– здатність розробляти проєкти та управляти ними (ЗК 10);

– здатність формування нетерпимості до корупції, утвердження культури доброчесності та дотримання вимог професійної етики (ЗК 11).

2.1.2 спеціальні компетентності (далі – СК):

– здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності (СК 1);

– здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції (СК 5);

– здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію (СК 6);

– здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні (СК 7);

– здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів (СК 8);

– здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності (СК 9);

– здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування (СК 10);

– здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів (СК 11);

– здатність утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника (СК 12);

– здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією (СК 13);

– здатність самостійно готувати проєкти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості (СК 15).

2.2 Нормативний зміст практичної підготовки здобувачів вищої освіти полягає у таких програмних результатах навчання (далі – ПРН):

– оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання (ПРН 1);

– проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження (ПРН 3);

– здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки (ПРН4);

– обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи (ПРН 6);

– дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання (ПРН 7);

– оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності (ПРН 8);

– генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг (ПРН 9);

– аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів (ПРН 13);

– обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування (ПРН 14);

– мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування (ПРН 15);

– інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності (ПРН 17).

3. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ОСІБ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ В ОРГАНІЗАЦІЇ, ПРОВЕДЕННІ ТА ПРОХОДЖЕННІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПРАКТИКИ

3.1 Загальну організацію практики, контроль за її проведенням здійснює директор ННІ ППД.

3.2 Навчально-методичне керівництво і контроль за виконанням програми проходження практики забезпечують відповідні кафедри ННІ ППД.

3.3. Відділення організаційно-аналітичного забезпечення ННІ ППД:

– здійснює загальний контроль за організацією та проведенням практики в навчальному підрозділі;

– надає методичну допомогу керівникам практики від ЛьвДУВС щодо організації проведення практики;

– забезпечує комунікацію із Базами практик щодо укладення договорів, підписання меморандумів про співпрацю, одержання відгуків чи рекомендацій щодо удосконалення порядку проходження практики здобувачами вищої освіти;

– формує проєкт наказу про скерування для проходження професійної практики;

– аналізує якість проходження здобувачами вищої освіти практики та її захист.

– організовує збір інформації про пропоновані Бази практики, які подали здобувачі вищої освіти;

– організовує листування щодо проходження практики у терміни, визначені договорами на проходження практики;

– здійснює облік укладених договорів;

– формує скерування для проходження здобувачами вищої освіти;

– на підставі звітів, поданих керівниками практики від ННІ ППД, формує узагальнений звіт про проходження практики здобувачами вищої освіти.

3.4 Керівник практики від ННІ ППД:

– проводить організаційну зустріч із здобувачами вищої освіти, в процесі якої доводить до відома здобувачів Програму практики, інформує про мету, зміст, завдання практики, вимоги до Баз практики, порядок проходження практики, порядок та строки оформлення звітних матеріалів практики;

– забезпечує перед відбуттям здобувачів вищої освіти на практику проведення первинного інструктажу з охорони праці, техніки безпеки, протипожежної безпеки;

– здійснює контроль за своєчасним прибуттям здобувачів вищої освіти на Бази практики;

– ознайомлює здобувачів вищої освіти із порядком ведення документів та збереженням службової, комерційної та іншої інформації з обмеженим доступом відповідно до профілю Бази практики;

– надає здобувачам вищої освіти методичну допомогу щодо оформлення матеріалів практики та вирішення інших питань, що виникають під час проходження практики;

– отримує від здобувачів вищої освіти інформацію про хід виконання запланованих заходів та забезпечує контроль за дотриманням вимог цієї Програми;

– у тісному контакті з керівником від Бази практики забезпечує належний рівень її проходження згідно з цією Програмою;

– за підсумками проходження практики здійснює оцінку роботи здобувача вищої освіти та якість звітної документації (заповнивши заліковий документ);

– складає звіт про проведення практики та передає його у відділення організаційно-аналітичного забезпечення не пізніше трьох робочих днів з моменту проведення захисту практики.

3.5 Керівник від Бази практики:

– ознайомлює здобувачів вищої освіти-практикантів з організацією роботи на конкретному робочому місці;

– здійснює контроль за роботою здобувачів вищої освіти-практикантів;

– здійснює оцінку якості роботи здобувачів вищої освіти-практикантів шляхом складання на них відгуку з визначенням рівня виконання Програми практики, якості професійних знань та умінь, ставлення здобувачів вищої освіти до виробничої та громадської роботи, виконання індивідуальних завдань, організаторських здібностей;

– надає допомогу здобувачам вищої освіти у виконанні індивідуальних завдань та в одержанні необхідних матеріалів для виконання Програми практики;

– повідомляє керівника практики від ЛьвДУВС про допущені здобувачем вищої освіти порушення трудової дисципліни, правил внутрішнього трудового розпорядку Бази практики, правил безпеки, невиконання доручень тощо;

– не допускає залучення здобувачів вищої освіти для виконання доручень, які суперечать меті практики.

3.6 Здобувач вищої освіти під час проходження практики має право:

– обирати Базу практики за погодженням із завідувачем відділення організаційно-аналітичного забезпечення;

– отримувати від керівника практики від ЛьвДУВС та керівника практики від Бази практики консультації з приводу проходження практики, підготовки звітних матеріалів тощо;

– отримувати допомогу у підборі необхідних матеріалів (зразків оформлення документації) для виконання Програми практики та написанні звіту;

– отримати скерування для проходження практик;

– ознайомитись з положеннями та інструкціями, які регулюють роботу Бази практики, порядком організації її діловодства, обліку та звітності;

– на створення умов для якісного виконання Програми практики.

3.7 Здобувач вищої освіти під час проходження практики зобов'язаний:

– за два місяці до початку практики представити лист-погодження та (або) проєкт договору про проходження практики на пропонованій ним Базі практики;

– до початку практики одержати від керівника практики від ННІ ППД консультації щодо оформлення всіх необхідних документів та ознайомитися з Програмою практики;

– своєчасно прибути на Базу практики і приступити до виконання завдань, що передбачені Програмою практики;

– дотримуватися правил з охорони праці, техніки безпеки та правил внутрішнього трудового розпорядку за місцем проходження практики;

– у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені Програмою практики;

– оформити належним чином звітні документи за результатами проходження практики.

– своєчасно скласти підсумковий контроль за результатами проходження практики.

4. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

4.1 Під час професійної практики здобувачі вищої освіти виконують завдання, які схвалені кафедрами для відповідної Бази практики.

Індивідуальні завдання складаються **з таких блоків**:

–обґрунтувати відповіді на теоретичні питання з використанням теоретичного та нормативного матеріалу, а також практики застосування норм права;

–скласти проєкти процесуальних або інших видів документів;

–вирішити практичні кейси з відповідним посиланням на нормативно-правові акти та практику їх застосування.

4.2 Завдання по відповідних базах практики, які підготовлено та схвалено **кафедрою адміністративно-правових дисциплін**:

4.2.1 суд

Професійна практика	**Кафедра адміністративно-правових дисциплін** **СУД**
Вид завдань	**Зміст завдань**
Питання, з якими має ознайомитися ЗВО під час проходження практики на базі практики:	– порядок документообігу в адміністративному суді відповідно до єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи (ЄСІТС); – порядок функціонування модулів єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи (ЄСІТС); – прийняття та реєстрації документів, що подаються до відповідного суду та їх надсиланням при застосування інформаційно-комунікаційних технологій; – організація та зміст роботи загального місцевого суду, як суду першої інстанції в адміністративному судочинстві; – діяльність адміністративного суду як суду першої інстанції при розгляді адміністративних справ при розгляді справ у дистанційному режимі; – застосування інформаційно-комунікаційних технологій для фіксації судового засідання; – підготовка до проведення фіксації ходу і результатів процесуальних дій у режимі відеоконференції; – обов'язки помічника судді, секретаря судового засідання під час підготовки справ, призначених для розгляду в судовому засіданні в дистанційному режимі; – порядок розгляду адміністративних справ у Верховному Суді як суду першої інстанції в адміністративному судочинстві; – розгляд адміністративним судом справ за рішенням Європейського Суду з прав людини;
Обґрунтувати відповідь на теоретичні питання:	1) схематично відобразити модулі єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи (ЄСІТС); 2) розкрити правові основи функціонування судів в Україні в дистанційному режимі; 3) проаналізувати стан функціонування автоматизованої системи документообігу суду; 4) проаналізувати організацію прийому громадян та розгляду звернень у суді поданих у електронному виді; 5) розкрити завдання і шляхи вдосконалення

	організації роботи адміністративних судів в Україні в умовах воєнного стану; 6) проаналізувати забезпечення інформаційної безпеки в адміністративному суді; 7) проаналізувати порядок забезпечення кібербезпеки в системі загальних місцевих судів і адміністративних судів; 8) проаналізувати організацію прийому військовослужбовців суддями в умовах воєнного стану в режимі наживо та при застосуванні інформаційно-комунікаційних технологій; 9) розкрити порядок розгляду адміністративних справ щодо військовослужбовців у судах першої інстанції в адміністративному судочинстві в умовах воєнного стану; 10) порядок відкриття електронного кабінету для юридичних осіб публічного і приватного права в адміністративному суді;
Скласти проєкти таких документів:	1) адміністративний позов про оскарження бездіяльності органу виконавчої влади; 2) заява про видачу копії судового рішення; 3) заява про уточнення позовних вимог; 4) заява про ознайомлення з матеріалами справи; 5) клопотання про застосування технічних засобів фіксування; 6) акт приймання-передавання справ та документів; 7) журнал обліку речових доказів; 8) рішення суду про застосування адміністративного стягнення у вигляді адміністративного арешту; 9) рішення суду про застосування адміністративного стягнення у вигляді позбавлення наданого громадянину права керування транспортним засобом; 10) акт про знищення речових доказів.
Вирішити практичні кейси:	**1.** Громадянин М. звернувся у сервісний центр МВС України у м. Х із заявою дозволити йому пройти навчання та здати екзамен на отримання посвідчення водія. Під час проходження медичної комісії з'ясувалось, що М. перебуває на обліку в місцевому психоневрологічному диспансері, тому в його зверненні було відмовлено. М. оскаржив це рішення в місцевому адміністративному суді. *Здійснити юридичний аналіз вказаної ситуації.* *Який алгоритм дій суду у даній ситуації?* **2.** 17 липня 2021 р. до адміністративного суду звернувся особа Р. , яка перебуває на посаді головного спеціаліста економічного відділу контрольно-

	перевірочної роботи Управління Пенсійного фонду України у м. Х. та просить визнати незаконними дії начальника Управління пенсійного фонду України щодо зняття премії з березня 2021 р. по даний час. Свої вимоги позивач обґрунтував тим, що 04 квітня 2021 р. його було притягнуто до дисциплінарної відповідальності та оголошено догану за перевищення службових повноважень без корисливих мотивів. Жодних пояснень перед притягненням до відповідальності від особа Р. не зажадали. *Здійснити правову оцінку даної ситуації.* *Визначити порядок притягнення до дисциплінарної відповідальності державних службовців передбачений законодавством.* *Яке рішення може прийняти суд?* **3.** Громадянин М. був притягнутий до адміністративної відповідальності за дрібне хуліганство і підданий стягненню – 10 діб адміністративного арешту. Під час перебування під арештом у М. загинув в автомобільній катастрофі брат, з приводу чого М. звернувся до судді з проханням відпустити його на похорон. *Проаналізувати ситуацію.* *Яке рішення може прийняти суддя?* **4.** З позовом про стягнення 9000 грн. до приватного підприємця Х. звернулася до адміністративного суду ДПС. До початку судового розгляду позивач подав клопотання про закриття провадження у справі, в зв‘язку з відмовою від адміністративного позову, посилаючись на те, що спір врегульовано до судового розгляду, оскільки сторони досягли примирення. Суд визнав, що відмову від позову слід прийняти, так як це не суперечить закону та не порушує чиїх-небудь, в тому числі й сторін, прав, свобод та інтересів та постановив ухвалу про прийняття відмови ДПС від адміністративного позову. *Проаналізувати ситуацію.* *Які обов‘язки покладає законодавець на суд, у випадках, коли сторони досягають примирення під час підготовчого провадження?* *Яке рішення має прийняти суд, у випадках коли сторони досягають примирення?* *Чи правильне рішення ухвалив суд?* **5.** На директора ТзОВ «К» Центром зайнятості було накладено штраф, за порушення норм Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття». Директор вирішив

	оскаржити таке рішення. *Проаналізувати ситуацію.* *У який суд необхідно йому звернутись директору для оскарження рішення центру зайнятості про накладення штрафу?* *Чи належить справу розглядати за правилами адміністративного судочинства?* *Обґрунтувати відповідь.* **6.** Суд залишив позовну заяву без руху, посилаючись на ту обставину, що вона подана неналежним позивачем – Міністерством закордонних справ, яке просило скасувати адміністративне стягнення, накладене на його працівників. *Проаналізувати ситуацію.* *Чи обґрунтованою була відмова суду?* *Як слід було вирішити справу?* **7**. Особа оскаржила правовий акт індивідуальної дії і при цьому звернулася із адміністративним позовом до кількох відповідачів, лише частина з яких мала статус суб'єкта владних повноважень. Г. районний суд м. Л. ухвалою відмовив у відкритті провадження за позовними вимогами до всіх відповідачів із посиланням на те, що вони не належить до компетенції адміністративних судів. *Проаналізувати ситуацію.* *Чи обґрунтованою є ухвала суду?* **8.** На практиці суди отримують клопотання про проведення експертизи фальшивих на переконання заявника доказів, однак, без обґрунтування відмовляють у задоволенні такого клопотання. Суди не зважають на показання свідка про фальшивість підписів на документах, що є предметом судового розгляду. *Чи обґрунтованими є дії суду?* *У який спосіб може поступити суд у такій ситуації?* **9.** Особа Н. звернувся до суду з позовом про: визнання протиправною бездіяльності Генерального штабу Збройних Сил України, яка полягає у невиконанні вимог нормативно-правових актів та наказів Міністра оборони України щодо виплати позивачу надбавки за виконання особливо важливих завдань. *Визначити підвідомчість та підсудність вказаної справи з посиланням на норми чинного законодавства України.* **10.** У справі за позовом особи Л. про оскарження дій суб'єкта владних повноважень, суддею було відкрито провадження. На попередньому судовому засіданні

	позивач вирішив змінити предмет та підставу позову та звернувся до суду з відповідною заявою. *Яке рішення має прийняти суддя?* *Здійснити правовий аналіз ситуації.* *Який механізм реалізації права позивача на зміну предмету, підстав позову в адміністративному судочинстві?*

4.2.2 адвокатура

Професійна практика	**Кафедра адміністративно-правових дисциплін** **АДВОКАТУРА**
Вид завдань	**Зміст завдань**
Питання, з якими має ознайомитися ЗВО під час проходження практики на базі практики:	– діяльність адвоката при розгляді адміністративних справ у першій інстанції в загальних місцевих судах і Верховному Суді; – діяльність адвоката при розгляді адміністративних справ за участю військовослужбовців апеляційній і касаційній інстанції в умовах воєнного стану; – особливості організаційні форми та види адвокатської діяльності при розгляді справ у дистанційному режимі; – гарантії адвокатської діяльності в умовах дистанційного розгляду прав в адміністративних судах щодо військовослужбовців в умовах воєнного стану; – організація надання адвокатом юридичної допомоги підприємствам, установам, організаціям у податкових справах в окружному адміністративному суді в умовах воєнного стану; – порядок і форми правового забезпечення зовнішньоекономічної діяльності фізичних і юридичних осіб при розгляді справ в країнах ЄС; – гарантії діяльності адвоката, представника України, в судах країн-членів Європейського Союзу з питань оподаткування спільної діяльності підприємств; – організація надання безоплатної правової допомоги в умовах воєнного стану; – діяльність адвоката при розгляді в адміністративному порядку справ за ст. 124 КУпАП (щодо справ про дорожньо-транспортні пригоди);
Обґрунтувати відповідь на теоретичні питання:	1) проаналізувати правову основу діяльності адвокатури в Україні в умовах воєнного стану щодо надання правової допомоги особам, які виїхали з тимчасово окупованої території України;

	2) розкрити завдання адвокатської діяльності при захисті інтересів осіб призваних по мобілізації в лави Збройних Сил України; 3) проаналізувати основні напрями діяльності адвоката як захисника та представника у справах про адміністративні військові правопорушення, які розглядаються за правилами адміністративного судочинства; 4) проаналізувати організаційні форми адвокатської діяльності в режимі дистанційного розгляду адміністративних справ; 5) проаналізувати порядок відкриття особистого кабінету в єдиній судові інформаційно-телекомунікаційній системі в загальному місцевому суді, окружному та апеляційному адміністративному суді; 6) проаналізувати процес надання правової допомога та роз'яснення з правових питань військовослужбовцям щодо матеріальної відповідальності; 7) розкрити порядок надання правової допомогу у справах по яким прийнято рішення Європейського Суду з прав людини, що розглядаються у Верховному Суді; 8) розкрити алгоритм документування діяльності адвоката із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій; 9) проаналізувати та розкрити основні засади правового супроводу адвокатом діяльності фізичних і юридичних осіб у зовнішньоекономічній сфері;
Скласти проєкти таких документів:	1) заява про ознайомлення з матеріалами справи; 2) відзив на апеляційну скаргу; 3) клопотання про призначення автотехнічної судової експертизи; 4) договір про надання правової допомоги; 5) адвокатський запит про надання інформації; 6) клопотання про закриття справи; 7) позовна заява про визнання нечинним або незаконним нормативно-правового акта; 8) апеляційна скарга на постанову у справі про адміністративне правопорушення; 9) клопотання про надання документів; 10)скарга щодо порушення порядку адміністративного затримання.
Вирішити практичні кейси:	**1.** П. звернувся до адвокатського об'єднання «Адвокатське об'єднання «З.» з приводу захисту своїх прав в суді під час адміністративного провадження. Під час заключення договору з адвокатським об'єднанням між

	П. та адвокатом І. виник спір: хто буде вказаний в договорі з боку адвокатського об'єднання: об'єднання, чи адвокат І., який мав би вести справу П. у суді. Адвокат І. зазначав, що стороною буде об'єднання, а підпише договір з П. він, оскільки дані повноваження йому були передані об'єднанням на підставі довіреності. П. ж наполягав, щоб з боку адвокатського об'єднання стороною виступав персонально адвокат І., що буде запорукою сумлінності і персональної відповідальності у випадку неналежної правничої допомоги. *Вирішити спір.* *Які принципи здійснення адвокатської діяльності ?* *Які організаційні форми адвокатської діяльності ви знаєте, в чому їх різниця?* *Хто виступатиме стороною договору в даному випадку?* *Хто виступатиме стороною в договорі про надання правничої допомоги в інших організаційних формах адвокатської діяльності?* **2.** Адвокат І. на 2 році своєї практики не змогла пройти курси підвищення кваліфікації, через те, що потрапила в аварію і була тимчасово непрацездатна. *Чи обов'язково проходити такі курси адвокатам? В який ще спосіб адвокати можуть підвищувати свою кваліфікацію?* Адвокат М. був звинувачений у дачі хабара в особливо великому розмірі. Після повідомлення йому про підозру адвокат нелегально виїхав з України перебував за кордоном більше 3 років. У цей період провадження щодо цього адвоката було зупинене в зв'язку з неможливістю встановити місце перебування підозрюваного. Повернувшись до України, адвокат М. прийняв доручення на ведення адміністративної справи. Однак суд не допустив його до участі у судовому засіданні, мотивуючи це тим, що адвокат М. не має права здійснювати адвокатську діяльність у зв'язку з наявністю незакритого кримінального провадження щодо нього. *Чи можливо в службовому листуванні адвоката та клієнта допускати оцінку моральних якостей представників судової влади?* **3.** Обласною радою було сформовано кваліфікаційну дисциплінарну комісію адвокатури в повному складі. Через деякий час роботи комісії виявилось, що відділення спілки адвокатів, представники якого входили до складу КДКА, не зареєстровано. Адвокат С. звернувся до суду з проханням визнати рішення обласної ради в частині

	включення представників відділення спілки до складу комісії незаконним. *Яке рішення має бути прийняте у цій справі?* **4.** Адвокат В. має намір припинити виконання своїх обов'язків на строк більше одного тижня. *Хто може його замінити на цей період?* *Який порядок його заміни?* **5.** Адвокатом М. було укладено угоду про надання правової допомоги зі здійснення представництва інтересів гр. К., який був визнаний потерпілим в справі про адміністративне правопорушення. Проте, К. не виконав зобов'язання про щомісячну оплату праці адвоката. *Які дії має право вжити адвокат в описаній ситуації?* **6.** Дисциплінарною палатою КДКА І. області за результатами розгляду окремої ухвали І. міського суду складено довідку про результати перевірки і ухвалено рішення д/с №23 про порушення дисциплінарної справи стосовно адвоката З. внаслідок порушення ним вимог ПАЕ і Положення про ордер та порядок ведення реєстру ордерів, затвердженого рішенням Ради адвокатів України, що проявилось у зверненні останнього до суду з позовом від імені довірителя О. через 10 місяців і 10 днів після її смерті. Письмові пояснення у відповідь на звернення члена дисциплінарної палати КДКА І. області П. адвокат З. надати відмовився. *Чи є в цьому випадку в діях адвоката ознаки дисциплінарного проступку?* *Який вид дисциплінарного стягнення відповідає наведеному дисциплінарному проступку?* *Обґрунтувати відповідь.* **7.** Обмежено-дієздатна особа С., звернулася до адвоката М. з проханням бути її представником в адміністративній справі. Адвокат М. запропонував укласти з ним договір про надання правової допомоги. Дайте правову оцінку діям адвоката та обмежено-дієздатній особі. *Чи мав право адвокат укладати з такою особою договір про надання правової допомоги?* *Чи має обмежено-дієздатна особа ті ж самі права, що і дієздатна особа?* **8.** Адвокат О., виступаючи в ефірі одного з провідних ТВ-каналів, вкрай негативно оцінив сучасний стан української адвокатури, а також професійний рівень та моральні якості осіб, що складають органи адвокатського

	самоврядування, та окремих адвокатів. Зокрема, він зазначив: «Головним ризиком реалізації громадянами конституційного права на правову допомогу є плачевний стан української адвокатури… На жаль, можу констатувати, що адвокатура є гальмом для реалізації судової реформи…». *Здійснити правову оцінку (з точки зору Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та Правил адвокатської етики)висловлюванням адвоката.* **10.** До кваліфікаційно-дисциплінарної комісії О. області надійшла заява від громадянина С. щодо припинення права на заняття адвокатською діяльністю адвоката Л. С. звернув увагу на те, що адвокат Л., який здійснює представництво інтересів відповідача у цивільній справі за позовом С. одночасно є депутатом О. міської ради. С. вважає, що статус депутата є несумісним із адвокатської діяльністю, а участь Л. у судовому процесі може привести до тенденційного сприйняття судом обставин справи саме у зв'язку із статусом Л. як депутата. *Чи передбачено законодавством України та Правилами адвокатської етики можливість подальшого здійснення адвокатської діяльності адвокатом Л.?*

4.2.3 прокуратура

Професійна практика	**Кафедра адміністративно-правових дисциплін** **ПРОКУРАТУРА**
Вид завдань	**Зміст завдань**
Питання, з якими має ознайомитися ЗВО під час проходження практики на базі практики:	– сутність роботи Спеціалізованої прокуратури у сфері оборони в умовах воєнного стану; – завдання прокурорського нагляду щодо справ про військові адміністративні правопорушення, що розглядаються у загальних місцевих та адміністративних судах; – структура і завдання Спеціалізованої прокуратури у сфері оборони Офісу Генерального прокурора України та регіональних спеціалізованих прокуратур; – специфіка діяльності департамент нагляду за додержанням законів органами безпеки Офісу Генерального прокурора України: – організація діяльності прокуратури при дистанційному розгляді адміністративних справ; – специфіка нормативного забезпечення

	прокурорської діяльності при застосування інформаційних технологій; – система забезпечення інформаційної безпеки в діяльності органів прокуратури;
Обґрунтувати відповідь на теоретичні питання:	1) схематично відобразити систему Спеціалізованої прокуратури у сфері оборони як складової прокуратури України; 2) проаналізувати інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів прокуратури щодо мобілізації і мобілізаційної підготовки умовах воєнного стану; 3) розкрити порядок внесення інформації у Єдиний реєстр досудових розслідувань (ЄРДР); 4) розкрити порядок захисту інтересів держави та невизначеного кола осіб в адміністративних судах; 5) розглянути процесуальні засади діяльності прокурора при розгляді адміністративних справ в адміністративному суді, які розглядаються в дистанційному режимі; 6) розглянути засади забезпечення інформаційної і кібербезпеки в діяльності органів прокуратури; 7) проаналізувати засади координації прокуратури у сфері забезпечення публічної безпеки зі структурами, які входять до складу МВС України з огляду на воєнний стан;
Скласти проєкти таких документів:	1) наказ про розподіл службових обов'язків між працівниками прокуратури; 2) опис справ постійного зберігання; 3) акт про вилучення справ (документів); 4) книга обліку документів, які відправлені електронними засобами зв’язку; 5) апеляційна скарга на вирок суду; 6) клопотання прокурора в порядку адміністративного судочинства; 7) замовлення на одержання архівних матеріалів; 8) доручення на переклад;
Вирішити практичні кейси:	**1.** Під час добору кандидатів на посаду прокурора окружної прокуратури заяви на участь у конкурсі на вакантну посаду прокурора подали два кандидати: С. та В., у яких виявилась однакова кількість балів за результатами кваліфікаційного іспиту. При цьому С. мав стаж практичної роботи у галузі права 5,5 років, а В. – 3 роки, але півроку до цього працював на тимчасово вакантній посаді прокурора. Орган, що здійснює дисциплінарне провадження щодо прокурорів, направив

	керівнику прокуратури подання на призначення обох цих кандидатів із формулюванням «обрати конкретну кандидатуру на Ваш розсуд». Керівник прокуратури своїм наказом призначив на вакантну посаду В., оскільки той мав досвід роботи на тимчасово вакантній посаді прокурора, а отже – був краще підготовлений до практичної роботи. С. оскаржив це рішення до місцевого суду. *Чи дотримано у даному випадку порядок призначення на посаду прокурора місцевої прокуратури?* *Вирішити спір.* **2.** Заступник керівника Київської окружної прокуратури О. систематично запізнювався на роботу, покладені на нього службові обов'язки не виконував, своїм зовнішнім виглядом і вчинками порочив звання прокурорського працівника, а також загубив службове посвідчення у п'яній бійці. На зауваження П. відповідав, що не боїться дисциплінарних стягнень, звільнити його з посади може лише керівник прокуратури, який є його хрещеним батьком, тож йому все байдуже. *Охарактеризувати порядок притягнення прокурорів до дисциплінарної відповідальності.* *Запропонувати вихід із ситуації, що склалася.* *За встановленою формою скласти проєкт дисциплінарної скарги на прокурора за наявності підстав до притягнення його до дисциплінарної відповідальності* **3.** Розглянувши питання виконання своїх посадових обов'язків Генеральним прокурором, всеукраїнська конференція прокурорів визнала його незадовільним, а Генерального прокурора – таким, що не відповідає займаній посаді. На підставі цього конференція прийняла рішення про висловлення йому недовіри і, посилаючись на ч. 3 ст. 67 Закону України «Про прокуратуру», зобов'язала Генерального прокурора подати у відставку. Натомість Генеральний прокурор своїм наказом скасував це рішення, розпустив всеукраїнську конференцію прокурорів і скликав нову конференцію, визначивши дату її проведення. *Проаналізувати ситуацію з точки зору компетенції всеукраїнської конференції прокурорів і Генерального прокурора. Запропонуйте вихід із неї.* **4.** Прокурор Кр. окружної прокуратури М., керуючи автомобілем «Toyota Prado» під час проїзду на заборонений сигнал світлофора допустив зіткнення з автомобілем «Ford Focus», що належав громадянину В.

	Пред'явивши посвідчення прокурора працівникам поліції, які прибули на місце події, він заявив, що знаходиться при виконанні службових обов'язків, тому завдану ним шкоду має відшкодовувати держава. Коли В. звернув увагу на те, що М. має явні ознаки сп'яніння (не тримається на ногах, має нечітку дикцію, від нього тхне спиртним тощо), і працівники патрульної поліції мають направити його на проходження медогляду, прокурор нецензурно висловився на його адресу, відмовився від проходження медогляду, і, посилаючись на те, що поспішає, залишив місце події. *Вирішити ситуацію.* *Чи буде підлягати відповідальності прокурор і якого саме виду?* **5.** Прокурор області видав розпорядження, яке забороняло працівникам прокуратури давати коментарі і поширювати будь-які відомості у справі Х. без попереднього узгодження з прес-службою прокуратури області. *Чи було цим розпорядженням порушено принцип гласності в діяльності органів прокуратури України? Відповідь обґрунтувати.* *Які обмеження принципу гласності встановлені законодавством?* **6.** За матеріалами дисциплінарних проваджень, розміщених на офіційному веб-сайті Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, проаналізуйте існуючу дисциплінарну практику щодо прокурорів, визначивши такі показники: 1) кількість скарг, що надійшли на прокурорів, дисциплінарних проваджень, що за ними порушені та результати їх розгляду; 2) найбільш поширені підстави притягнення прокурорів до дисциплінарної відповідальності; 3) співвідношення дисциплінарних стягнень, шо застосовуються до прокурорів за результатами дисциплінарних проваджень. *Оформити аналіз у вигляді таблиці з відповідними поясненнями.* **7.** Прокурор відділу обласної прокуратури М. напередодні виборів виявив бажання стати депутатом обласної ради. За порадою з цього приводу він звернувся до керівництва. Керівник відділу прокуратури попередив, що подібне рішення протирічить принципу деполітизації прокуратури, крім того ним порушуються вимоги щодо

	несумісності, а отже, М. доведеться звільнитися з органів прокуратури. Останній заперечив, зазначивши, що такі вимоги обмежують його конституційне право обирати і бути обраним. *Вирішити суперечку.* *У чому полягає зміст принципу деполітизації?* *Які вимоги щодо несумісності встановлено для працівників органів прокуратури?* **8.** В окружній прокуратурі проходять службу шість прокурорів. *Як необхідно розподілити службові обов'язки між працівниками прокуратури?* **9.** Штатна чисельність Куп'янської окружної прокуратури Харківської області налічує 12 прокурорів, керівника місцевої прокуратури, його першого заступника і трьох заступників. *З урахуванням штатної чисельності і територіальної юрисдикції запропонувати оптимальний варіант розподілу службових обов'язків даної окружної прокуратури. Підготуйте проект відповідного наказу.* **10.** Прокурор Н. окружної прокуратури А. відповідно до наказу керівника окружної прокуратури про розподіл службових обов'язків працює на напрямі процесуального керівництва та підтримання публічного обвинувачення в суді. На поточний час у нього знаходиться 6 кримінальних проваджень, серед них: одне щойно розпочате із внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань; по двом слідчим направлено для погодження письмові повідомлення про підозру, в т. ч. по одному з них на розгляді знаходиться клопотання слідчого про застосування до підозрюваного запобіжного заходу у виді застави; одне передане слідчим зі складеним обвинувальним актом для затвердження; два передані до суду: по одному призначене підготовче засідання суду, і ще по одному – судовий розгляд. *Складіть план роботи вказаного прокурорського працівника на декаду.*

4.3 Завдання по відповідних базах практики, які підготовлено та схвалено **кафедрою господарсько-правових-правових дисциплін**:

4.3.1 суд

Професійна практика	**Кафедра господарсько-правових дисциплін** **СУД**
Вид завдань	**Зміст завдань**
Питання, з якими має ознайомитися ЗВО під час проходження практики на базі практики:	– організація та зміст роботи суду та судді з розподілом обов'язків між суддями, а також іншими працівниками суду; – організація документообігу в суді; – організація прийому громадян, прийому і відправки кореспонденції; – обов'язки секретаря судового засідання під час прийому суддею громадян, а також у період підготовки справ, призначених для розгляду в судовому засіданні; – реєстрація та облік судових справ та інших матеріалів; – підготовка справ, призначених для розгляду в судовому засіданні; – порядок оформлення справ після їх розгляду та ведення протоколу судових засідань із розгляду цивільних справ; – порядком ознайомлення з судовими справами та видачею копій процесуальних документів; – організація ведення архіву, а також практика ведення судової статистики.
Обґрунтувати відповідь на теоретичні питання:	1) Сформувати алгоритм дій сторони господарського спору для передачі спору на розгляд третейським судом; 2) Встановити співвідношення понять «юрисдикція господарського суду» та «підсудність господарської справи»; 3) Визначити категорії господарських спорів, які не можуть бути передані на розгляд третейським судом; 4) Охарактеризувати порядок передачі господарської справи за підсудністю; 5) Пояснити можливість застосування процесуального правонаступництва юридичної особи при розгляді господарського спору; 6) Провести порівняльну характеристику участі експерта та експерта у галузі права у господарському судочинстві; 7) Встановити порядок виконання мирової угоди у господарській справі;

	8) Пояснити принципи конфіденційності розгляду та гласності судового процесу; 9) З'ясувати порядок і підстави відкриття спрощеного позовного провадження; 10) Пояснити поняття «оскарження» рішення третейського суду; 11) Назвати процесуальні особливості третейського розгляду господарського спору (у порівнянні із розглядом у господарському суді); 12) Пояснити суть «втраченого судового провадження» у господарській справі; 13) З'ясувати підстави для передачі господарського спору на розгляд міжнародним комерційним арбітражем; 14) Скласти перелік підстав для звернення господарських судів із судовим дорученням до іноземного суду; 15) Визначити підстави і межі відповідальності арбітражних керуючих у провадженні у справі про банкрутство; 16) З'ясувати суть правонаступництва юридичної та фізичної особи у процедурах банкрутства; 17) Скласти алгоритм проведення звільнення працівників боржника; 18) Охарактеризувати повноваження судді як медіатора та процедуру врегулювання спору за участю судді; 19) Скласти алгоритм роботи Автоматизованої системи визначення арбітражних керуючих; 20) Провести порівняльну характеристику понять «неплатоспроможність» та «банкрутство».
Скласти проєкти таких документів:	1) мирова угода, враховуючи наступне: Господарським судом м. Львова 19.08.2021 р. відкрито провадження (№ 111/222/3) у справі між ТОВ «А» (позивач) та ТОВ «Б» про стягнення 529 095 грн. Позовні вимоги обґрунтовані тим, що відповідач, всупереч взятих на себе зобов'язань за договором оренди № 10 від 20.08.2020 не повністю оплатив орендні платежі; 2) клопотання про розгляд господарського спору у порядку спрощеного позовного провадження; 3) претензія, враховуючи наступне: між ПП «А» та ПП «Б» укладено договір про надання послуг №3 від 01.01.2021р. Уже 20.01.21 р. сторони підписали акт приймання-передачі наданих послуг № 1, загальна сума якого становила 8 000,00 грн. (вісім тисяч грн. 00 коп.). На підставі цього акта ПП «Б» надав замовнику рахунок-фактуру від 20.01.21 р. № 1, про що свідчить підпис

	представника ПП «А» та штамп вхідної кореспонденції. З огляду на це ПП «А» мав перерахувати оплату до 23.01.21 р. включно. Утім оплата на розрахунковий рахунок ПП «Б» так і не надійшла; 4) заява про забезпечення доказів; 5) арбітражна угода про передачу господарського спору на вирішення третейським судом; 6) ухвала про відмову у відкритті провадження; 7) позовна заява про стягнення вартості некомплектності товару; 8) претензія про сплату вартості неякісної продукції; 9) відповідь на претензію; 10) зустрічний позов на позовну заяву про стягнення вартості некомплектності товару.
Вирішити практичні кейси:	**1.** ТОВ «Р» протягом трьох місяців не сплачує ТОВ «Д» борг у сумі 700 тис. грн. *Чи є наявність вказаної заборгованості підставою для відкриття справи про банкрутство ТОВ «Р»?* *Хто і з якою метою може подавати відповідний позов до господарського суду?* *Що можна порекомендувати зазначеним підприємствам для захисту їх інтересів у даній ситуації?* **2.** Суддя Ливар прийняв до розгляду позовну заяву ПП до ТОВ про стягнення 43000 грн і своєю ухвалою призначив розгляд справи на 3 вересня поточного року. До призначення суддею господарського суду, Ливар працював юрисконсультом ТОВ (відповідача). Представнику позивача став відомий цей факт і до початку вирішення спору він висловив недовіру судді. *Чи підлягає суддя у такому разі відводу (самовідводу)?* **3.** Акціонер приватного акціонерного товариства «О» продав належні йому акції своєму приятелеві. Засновники цього товариства звернулися до суду з позовом про визнання недійсним договору купівлі-продажу цих акцій на тій підставі, що договором про заснування товариства була передбачена заборона відчуження акцій товариства третім особам без згоди самого товариства та його акціонерів, які мали переважне право на придбання акцій товариства, що відчужуються. *Яке рішення має винести суд?* **4.** У Господарському суді розглядається справа за позовом ТОВ до приватного підприємства про розірвання договору оренди. В ході судового розгляду, ПП — відповідачем по справі, подано заяву про визнання даного договору недійсним та подано клопотання про об'єднання

	справ в одне провадження. *Чи можна заяву відповідача розглядати як зустрічний позов? Обґрунтуйте відповідь. Яке рішення повинен прийняти суд?* **5.** Господарським судом, 15 березня прийнято позовну заяву до розгляду та порушено провадження по справі. Розгляд справи, призначений на 20 квітня, було відкладено на 12 травня, у зв'язку із необхідністю витребування у сторін додаткових доказів. 12 травня, у судове засідання, відповідач не надав у повному обсязі документи, необхідні для вирішення спору. Представник відповідача пояснив, що документи можуть бути представлені не раніше 2 червня, тому що вони знаходяться у його партнера в Литві, а тому просить продовжити строк розгляду справи. *Як повинен вчинити суддя?* *Яким процесуальним документом має бути оформлено його рішення?* **6.** Позивач перерахував на рахунок відповідача кошти у сумі 100 000 грн, які, за твердженнями позивача, перераховані помилково, оскільки будь-які договірні відносини між позивачем і відповідачем відсутні. Відповідач звернувся до суду із зустрічним позовом і просив, зокрема, визнати укладеним договір підряду між ним і позивачем та стягнути з останнього на свою користь 51 000 грн боргу за поставлені будівельні матеріали. *Вирішити спір.* *Чи правомірна вимога відповідача* **7.** Підприємство-замовник капітального будівництва уклало договір підряду на капітальне будівництво із будівельною компанією на зведення торговельного комплексу та здійснило попередню оплату. Натомість, до завершення будівництва будівельна компанія пред'явила вимогу до підприємства щодо збільшення кошторису у зв'язку із суттєвим збільшенням вартості будівельних матеріалів протягом будівництва. Підприємство відмовилося збільшувати оплату. Досудове врегулювання не вирішило спір. Будівельна компанія звернулося до суду із вимогою про розірвання договору. *Визначити юридичну перспективу вирішення спору.* **8.** Державне підприємство, яке відповідно до закону є виконавцем державного замовлення і яке має технічні можливості його виконання, необґрунтовано відмовилось від укладення контракту на поставку продукції для державних потреб. Державний замовник звернувся з

	позовом до господарського суду про стягнення з виконавця передбаченого законом штрафу у розмірі подвійної вартості контракту за необґрунтовану відмову від його виконання. *Вирішити справу.* **9.** Місцевий господарський суд 15 лютого, розглядаючи справу за позовом ПП до ПАТ про стягнення 20000 грн, виніс ухвалу про зупинення провадження у справі у зв'язку з призначенням судової експертизи. 14 березня позивач звернувся до суду із заявою про забезпечення позову шляхом накладення арешту на грошові суми, що належать відповідачеві. *Чи підлягає задоволенню клопотання позивача?* *Чи впливає на перебіг процесуальних строків зупинення провадження у справі?* **10.** Кооператив «КК», перебуваючи протягом року у стані неплатоспроможності через неможливість отримання дебіторської заборгованості з своїх контрагентів, вирішив ініціювати справу про визнання його банкрутом. *В яких випадках боржник зобов'язаний ініціювати справу про банкрутство?* *Які документи має подати боржник-заявник для порушення провадження у справі про банкрутство?* *За наявності яких матеріально-правових умов господарський суд повинен порушити справу про банкрутство?*

4.3.2 адвокатура

Професійна практика	**Кафедра господарсько-правових дисциплін** **АДВОКАТУРА**
Вид завдань	**Зміст завдань**
Питання, з якими має ознайомитися ЗВО під час проходження практики на базі практики:	– правові засади організації та діяльності адвокатури в Україні; – етичні вимоги здійснення адвокатської діяльності; – особливості адвокатської діяльності у різних організаційно-правових формах; – структура органів адвокатського самоврядування; – особливості участі адвоката при розв'язанні господарських спорів, розгляді справи про банкрутство; – особливості участі адвоката у розв'язанні трудових спорів.
Обґрунтувати	1) Встановити співвідношення адвокатури та

відповідь на теоретичні питання:	підприємництва; 2) Визначити особливості трудових відносин адвоката та його помічника; 3) Визначити права та обов’язки адвоката у процесі розгляду справи господарським судом; 4) Визначити права та обов’язки адвоката у процесі розгляду справи зі спору, що виник із трудових правовідносин; 5) Визначити порядок розгляду індивідуальних трудових спорів; 6) Скласти алгоритм роботи зі захисту прав та інтересів найманого працівника, у разі порушень законодавства щодо оплати праці; 7) Скласти алгоритм роботи з Єдиним державним реєстром судових рішень; 8) З’ясувати які обов'язкові документи для участі адвоката як представника у господарській справі; 9) Визначити роль адвоката у господарському судочинстві; 10) Порівняти дисциплінарну відповідальність адвоката та найманого працівника; 11) Встановити особливості участі адвоката у справі про банкрутство як представника боржника; 12) Визначити порядок дій адвоката, представника господарюючого суб’єкта, який є кредитором боржника, щодо якоро уже порушено справу про банкрутство; 13) Визначити особливості обчислення і стягнення плати за надання правничої допомоги адвокатом у процесі розгляду справи господарським судом; 14) Встановити підстави для розголошення комерційної таємниці адвокатом, яка стала відомою йому у процесі надання правничої допомоги; 15) Особливості участі адвоката у господарському наказному провадженні; 16) Встановити алгоритм дій адвоката, який надає правничу допомогу фізичній особі, що має намір оголосити себе банкрутом; 17) Визначити порядок дій адвоката, представника господарюючого суб’єкта, який після набрання сили рішенням господарського суду, дізнається факти, що мають значення у цій справі; 18) Етичні засади взаємовідносин між адвокатами; 19) Особливості участі адвоката в медіації у господарських правових спорах. 20) Складіть алгоритм дій адвоката, як представника

	юридичної особи, у випадку, якщо нотаріусом було видано постанову про відмову від вчинення правочину, що укладається від імені юридичної особи, що суперечить цілям її діяльності.
Скласти проєкти таких документів:	1)адвокатського запиту про надання інформації для подальшого захисту прав та інтересів особи у сфері (на вибір ЗВО) земельних (чи господарських, трудових, екологічних) правовідносин; 2)договору про надання правничої допомоги для подальшого захисту прав та інтересів особи у сфері (на вибір ЗВО) земельних (чи господарських, трудових, екологічних) правовідносин; 3)клопотання про витребування доказів при розгляді справи зі спору, що виник у сфері (на вибір ЗВО) земельних (чи господарських, трудових, екологічних) правовідносин; 4) скарги адвоката на рішення у дисциплінарній справі щодо нього до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури; 5)відзиву на апеляційну скаргу у справі зі спору, що виник у сфері (на вибір ЗВО) земельних (чи господарських, трудових, екологічних) правовідносин; 6)мирової угоди при розгляді справи зі спору, що виник у сфері (на вибір ЗВО) земельних (чи господарських, трудових, екологічних) правовідносин; 7)клопотання про призначення судової експертизи при розгляді справи зі спору, що виник у сфері (на вибір ЗВО) земельних (чи господарських, трудових, екологічних) правовідносин; 8)заяви про забезпечення позову при розгляді справи зі спору, що виник у сфері (на вибір ЗВО) земельних (чи господарських, трудових, екологічних) правовідносин; 9)відзиву на позовну заяву у справі зі спору, що виник у сфері (на вибір ЗВО) земельних (чи господарських, трудових, екологічних) правовідносин; 10) претензії щодо невиконання (неналежного виконання) договору у сфері підприємництва.
Вирішити практичні кейси:	**1.** Адвокат представляв інтереси клієнта у господарському суді. На підтвердження повноважень на надання правничої допомоги адвокат надав суду ордер, виданий адвокатським бюро. Суддя зазначив, що цього документа недостатньо, а необхідно пред’явити договір та довіреність і не допустив адвоката до судового засідання. *Проаналізуйте ситуацію, що склалася.* **2.** ТОВ звернулося до адвокатського об'єднання «АО»

	для залучення адвоката як представника в господарському суді. Під час укладення договору виникло запитання, хто буде вказаний сторонами в договорі: з боку адвокатського об'єднання - саме об'єднання, чи адвокат І., який мав би представляти інтереси ТОВ у суді; з боку ТОВ - директор чи провідний юрисконсульт підприємства. Адвокат І. зазначав, що стороною буде об'єднання, але підпише договір він, оскільки представлятиме інтереси ТОВ на підставі довіреності. З іншого боку - провідний юрисконсульт ТОВ зазначив, що він може підписати договір, адже розуміється на юридичних питаннях. *Які принципи здійснення адвокатської діяльності? Які організаційні форми адвокатської діяльності ви знаєте, в чому їх різниця? Хто виступатиме сторонами договору в даному випадку?* **3.** Міська рада прийняла рішення про викуп земельної ділянки, яка належить А. на праві власності, під майданчик відпочинку, про що власник був письмово попереджений за один рік. Було встановлено вартість земельної ділянки та укладено відповідний договір. Проте, після викупу земельної ділянки, міська рада надала її у користування громадянину І. *Проаналізуйте ситуацію, що склалася. Який порядок відчуження земельних ділянок? Які гарантії має власник земельної ділянки при її викупі для суспільних потреб? Надайте консультацію щодо даної ситуації гром. А.* **4.** Адвокат А. в інтересах громадянина В. звернувся із позовом до громадянина П. про усунення перешкод у здійсненні екологічних прав і законних інтересів. У позові зазначав, що В. з П. є сусідами. Гром. П. розмістив на своїй земельній ділянці на межі із ділянкою В. автомийку. При проведенні миття автомашин залишки мийних засобів потрапляють на ділянку В., зокрема, на плантацію полуниці та місце для сушіння одягу після прання. Також високодецибельні шумові ефекти, які створює устаткування для автоматичного миття, впливають на В. та членів його родини, які відчувають постійні головні болі. На підставі викладеного позивач просив суд заборонити П. здійснювати миття автомобілів на його земельній ділянці. В судовому засіданні П. пояснив, що він є приватним підприємцем та надає послуги з миття та хімічної чистки легкових автомобілів. Водночас, П. має всі необхідні дозвільні документи, а тому його діяльність є правомірною та не може бути

	обмежена судом. *Визначити види правовідносин, що виникли. Про які екологічні права та інтереси йдеться в задачі? На яке судове рішення можуть очікувати гром. В. та його адвокат?* **5.** Адвокат З. відкрив своє адвокатське бюро. Згодом він вирішив об'єднатися зі своїми колегами із АО для здійснення спільної юридичної практики і написав заяву в адвокатське об'єднання з проханням включити бюро до його складу як структурний підрозділ. *Яке рішення і хто має прийняти щодо заяви З.?* **6.** ТОВ звернулося до Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду з касаційною скаргою на постанову Західного апеляційного господарського суду. Скарга підписана адвокатом Д., повноваження якого на представництво інтересів підтверджені ордером (що додано до скарги). Останній видано для представництва адвокатом Д. інтересів ТОВ у Господарському суді Львівської області та усіх судах загальної юрисдикції. *Чи може вважатися це належним підтвердженням наявності повноважень у адвоката Д. на підписання касаційної скарги від імені ТОВ? Як має вчинити суд? Якими документами підтверджуються повноваження адвоката як представника юридичної особи та які його обов'язкові реквізити?* **7.** Р. працює дистанційно вдома. Для цієї мети на першому поверсі свого будинку він облаштував офіс. Одного дня, спускаючись сходами з другого поверху до свого домашнього офісу, Р. упав зі сходів. Постраждалого знайшла його дружина. Пізніше виявилося, що внаслідок падіння чоловік пошкодив хребець, що зумовило тривалу тимчасову непрацездатність. Вважаючи, що інцидент трапився фактично дорогою на роботу, Р. подав заяву про відшкодування шкоди, спричиненої виробничою травмою. Роботодавець відмовився компенсувати витрати на лікування працівника та порекомендував йому звернутись до Фонду соціального страхування України за відповідними виплатами. Звернувшись до Фонду, Р. також отримав відмову. Чоловік звернувся до адвоката. *Проаналізуйте ситуацію та надайте консультацію Р. для захисту його інтересів.* **8.** ТОВ, 29.07.2024 (відповідно до поштової відмітки на конверті) повторно звернулося до Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду з касаційною скаргою. Ухвалою КГС у складі ВС від 29.08.2024 касаційну скаргу ТОВ залишено без руху з

	підстав недодержання заявником вимог ч. 3 ст. 290 ГПК України та надано скаржнику строк для усунення недоліків, який не може перевищувати 10 днів з дня вручення ухвали про залишення касаційної скарги без руху, та вказано на необхідність надати документи/документ, що підтверджують повноваження адвоката С. як представника ТОВ на право підписання даної касаційної скарги (ордер або довіреність). Зазначену ухвалу скаржник отримав 05.09.2024, що підтверджується відміткою на рекомендованому повідомленні про вручення поштового відправлення, а отже усунути недоліки мав у строк до 15.09.2024 включно. На виконання вимог вказаної ухвали 07.09.2024 ТОВ подано заяву про усунення недоліків касаційної скарги (отримана Судом 13.09.2024), до якої додано ордер серії ВН №XXXXX від 06.09.2024 р. на підтвердження повноважень адвоката С. *Чи може зазначений ордер підтверджувати повноваження адвоката С.? Які процесуальні наслідки не усунення заявником недоліків позовної заяви у строк, встановлений судом?* **9.** Постанова Західного апеляційного господарського суду прийнята 20.07.2024, повний текст постанови складено та підписано 28.07.2024. Фермерське господарство звернулося з касаційною скаргою 30.08.2024, про що свідчить дата на поштовому конверті, в якому касаційна скарга надійшла на адресу Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду. *З якого моменту слід обчислювати перебіг строку встановленого для подання касаційної скарги? Чи законодавчо передбачено можливість автоматичного та безумовного поновлення строку на касаційне оскарження?* *Скласти алгоритм поновлення пропущеного строку на касаційне оскарження.* **10.** Будівельна компанія звернулася до районної державної адміністрації з проханням надати земельну ділянку площею 10 га під забудову на умовах суперфіцію на 50 років. РДА будівельній компанії відмовила, натомість запропонували викупити цю земельну ділянку на конкурсній основі. *Проаналізуйте ситуацію. Надайте письмову консультацію будівельній компанії щодо цієї ситуації.*

4.3.3 нотаріат

Професійна практика	**Кафедра господарсько-правових дисциплін** **НОТАРІАТ**
Вид завдань	**Зміст завдань**
Питання, з якими має ознайомитися ЗВО під час проходження практики на базі практики:	– організація роботи державної нотаріальної контори та державного нотаріального архіву; – особливості функціонування єдиних та державних реєстрів в системі нотаріату; – правила вчинення нотаріальних дій нотаріусами України; – порядок ведення нотаріального діловодства; – правила дотримання нотаріальної таємниці, гарантії нотаріальної діяльності; – правовий статус помічника приватного нотаріуса; – підстави для здійснення нотаріальної діяльності; – організація роботи приватного нотаріуса; – правові засади посвідчення заповітів та довіреностей, прирівняних до нотаріально посвідчених, органами квазінотаріату під час воєнного стану в Україні
Обґрунтувати відповідь на теоретичні питання:	1) Охарактеризувати правові засади вчинення нотаріусами інших дій, відмінних від нотаріальних, з метою надання їм юридичної вірогідності в Україні; 2) Правові засади вчинення нотаріальних дій посадовими особами консульськими установами України та дипломатичними представництвами України 3) Охарактеризувати принципи провадження нотаріального процесу нотаріусами держави; 4) Провести порівняльний аналіз повноважень приватних нотаріусів та посадових осіб консульських установ та дипломатичних представництв України; 5) Окресліть загальні засади відповідальності приватного нотаріуса; 6) Визначити порядок оскарження нотаріальних дій; 7) Охарактеризуйте повноваження нотаріуса, як медіатора; 8) Визначити поняття нотаріального самоврядування; 9) Порівняти перелік підстав зупинення та припинення нотаріальної діяльності приватного нотаріуса; 10) Повноваження нотаріуса як суб’єкта первинного фінансового моніторингу;

	11) Скласти алгоритм дій нотаріуса при необхідності вчинення нотаріальних дій за межами робочого місця нотаріуса; 12) Проаналізувати загальні правила посвідчення нотаріусами правочинів; 13) Проаналізувати особливості посвідчення заповітів, прирівняних до нотаріально посвідчених, в умовах воєнного стану в Україні; 14) Проаналізувати судову практику щодо нотаріального оформлення спадщини протягом 2023-2024 років; 15) Дослідити правове регулювання вчинення нотаріальних дій нотаріусами України в умовах воєнного стану; 16) Скласти алгоритм роботи нотаріуса зі Спадковим реєстром; 17) Проаналізувати особливості посвідчення довіреностей в умовах воєнного стану в Україні; 18) Проаналізувати функції нотаріуса як державного реєстратора Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань; 19) Проаналізувати особливості нотаріального оформлення спадкових прав громадян; 20) Скласти перелік єдиних та державних реєстрів, що використовують в нотаріальній практиці нотаріуси держави.
Скласти проєкти таких документів:	1) постанови про відмову у вчиненні нотаріальної дії; 2) заповіту з призначенням виконавця заповіту; 3) шлюбного договору між українкою та іноземцем; 4) секретного заповіту на декількох спадкоємців; 5) договору купівлі-продажу земельної ділянки сільськогосподарського призначення; 6) довіреності, виданої в порядку передоручення; 7) свідоцтва про право власності на частку в спільному майні пережилій дружині на квартиру; 8) морського протесту; 9) свідоцтва про право на обов'язкову частку в спадщині на нерухоме майно; 10) свідоцтва про право на спадщину за законом на автомобіль.
Вирішити практичні кейси:	**1.** Здобувачка вищої освіти юридичного факультету університету Микитів Р., яка проходила практику в державній нотаріальній конторі, зробила ксерокопії найбільш цікавих договорів іпотеки та долучила їх до

	матеріалів практики в якості додатку. *Чи можливо розглядати дії студентки як порушення нотаріальної таємниці?* *Яка відповідальність наступає за порушення нотаріальної таємниці?* **2.** Спадкоємцями за законом померлого Ковальчука А.П. є його дружина, мати і донька від першого шлюбу. Заповіт відсутній. Спадковим майном є половина квартири і половина автомобіля. До нотаріальної контори звернулись мати та донька померлого, які не в змозі надати право встановлювальні документи на майно, оскільки вони знаходяться у дружини померлого Ковальчук С. *Проаналізувати матеріали спадкового нотаріального провадження.* *Обґрунтувати наявність підстав для спадкування у даній спадковій справі.* *Які дії повинен здійснити нотаріус ?* **3.** Л. Швидка працювала приватним нотаріусом. Її брат, будучи одним із засновників ТОВ «Меркурій», запропонував їй працювати начальником юридичного відділу. Л. Швидка погодилася. Довідавшись про це, прокурор району поставив вимогу про звільнення Л. Швидкої з роботи у ТОВ «Меркурії» на підставі того, що нотаріус не має право займатися підприємницькою діяльністю. На це Л. Швидка відповіла, що : а) вона працює за трудовим договором у ТОВ «Меркурій», отже підприємницькою діяльністю не займається; б) так як вона працює приватним, а не державним нотаріусом, на неї не розповсюджуються вказані заборони; в) те, що нотаріуси не мають право займатися підприємницькою діяльністю є обмеженням їх правоздатності. *Чи в даному випадку нотаріус вправі займатися такою діяльністю?* *Вирішіть справу по суті.* **4.** К. Сидоренко помер 8 лютого 2025 р. 28 січня 2025 р. ним був складений заповіт на все майно на користь сестри. На момент смерті спадкодавця в нього були: - син - інвалід 3 групи; - дочка, що досягла 61 років через два місяці після

	смерті спадкодавця; - троє неповнолітніх онуків, мати яких, що також була дочкою спадкодавця, померла до відкриття спадщини; - дружина, 76 років. Дружина спадкодавця відмовилася від належної їй частки спадщини на користь вищезгаданого сина спадкодавця і племінниці спадкодавця, батько якої, що був рідним братом спадкодавця С. Сидоренко, помер 8 лютого 2005 р. на 6 годин пізніше К. Сидоренка. *Усі спадкоємці претендують на спадщину.* *Визначте коло спадкоємців та порядок видачі свідоцтва про право на спадщину.* **5.** До нотаріуса звернулось подружжя М. та В. Кульчицькі з проханням посвідчити спільний заповіт щодо розпорядження майном на випадок їх смерті. Таким майном є квартира, що належить чоловікові на підставі свідоцтва про право на спадщину за законом та гараж, що належить дружині на підставі договору дарування. *Прокоментуйте порядок посвідчення заповіту подружжя.* *Чи вправі нотаріус посвідчити спільний заповіт подружжя у даному випадку?* **6.** Головатий Б. у 2023 році заповів усе своє майно (половину житлового будинку, квартиру, земельну ділянку) громадянці Руденко Н. Після смерті Головатого Б. 02.12.2024 р. за оформленням спадкових прав до нотаріальної контори звернулись Руденко Н. , непрацездатні дружина спадкодавця Головата О., 1962 року народження та онук Головатий М., 2011 року народження, батько якого Головатий К. загинув в автомобільній катастрофі раніше, ніж помер Головатий Б.. *Визначте частку кожного спадкоємця в спадковому майні.* *Підготуйте проєкти відповідних нотаріальних свідоцтв.* **7.** До приватного нотаріуса Львова звернувся громадянин І. Гриник з проханням роз'яснити йому, які документи необхідні для посвідчення договору довічного утримання між ним та його рідною бабусею С. Бобко, яка має в приватній власності будинок, загальною площею 80 кв.м. *Чи може бути укладений договір довічного утримання між онуком і бабусею, у випадку, якщо дітей у бабусі*

	немає або якщо вони є. Які умови договору, на вашу думку, варто передбачити. **8.** До нотаріальної контори звернулася гр. Крикливець А. з заявою про прийняття спадщини за заповітом, складеним гр. Ніколаєнком І.І. в лікарні, де він перебував на лікуванні. На заповіті було виконано 3 підписи (заповідача, завідуючого відділенням у лікарні та головного лікаря), печатка лікарні, вихідний штамп, та дата на штампі. *Чи може нотаріус прийняти для видачі свідоцтва такий заповіт?* *Прокоментуйте подальші дії нотаріуса, А. Крикливця.* **9.** Подружжя Сорокач Т. та Сорокач О. уклали договір довічного утримання (догляду) з Петрівським О. За договором був відчужений житловий будинок та присадибна земельна ділянка. Після смерті Сорокача Т. до нотаріуса звернулися Сорокач О. та Петрівський О. з проханням посвідчити договір про розірвання договору довічного утримання, оскільки Петрівський О. став інвалідом ІІ групи так не в змозі виконувати умови договору довічного утримання. *Які дії нотаріуса?* *Вирішіть справу по суті.* *Надайте консультацію щодо можливих варіантів вирішення.* **10.** До нотаріуса звернувся гр. Коритко Б., який є спадкоємцем за заповітом, посвідченим від імені Сидорука Л. у 2015 році начальником слідчого ізолятора. Після смерті Сидорука Л. у 2024 році, під час перевірки змісту заповіту було виявлено, що заповіт складено заповідачем не при свідках. *Дії нотаріуса? Як вирішити завдання у випадку, коли заповіт посвідчено в 2015 році?*

4.4 Завдання по відповідних базах практики, які підготовлено та схвалено **кафедрою кримінально-правових дисциплін:**

4.4.1 суд

Професійна практика	**Кафедра кримінально-правових дисциплін**
	СУД
Вид завдань	**Зміст завдань**
Питання, з якими має ознайомитися ЗВО під час проходження практики на базі практики:	– порядок документообіг в суді; – порядок прийняття та реєстрації документів, що подаються до відповідного суду та їх надсиланням; – організація та зміст роботи суду та судді з розподілом обов'язків між суддею та іншими працівниками суду; – автоматизована система документообігу суду; – єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система (ЄСІТС); – особливості функціонування Єдиного державного реєстру судових рішень; – технологія здійснення фіксування судового засідання технічними засобами; – підготовка до проведення фіксації ходу і результатів процесуальних дій у режимі відеоконференції; – дистанційне кримінальне провадження під час воєнного стану; – обов’язки помічника судді, секретаря судового засідання під час підготовки справ, призначених для розгляду в судовому засіданні; – порядок оформлення справ після їх розгляду та ведення журналу судових засідань; – практика та порядок прийняття до суду матеріалів; – практика та порядок роботи з реєстрації цивільних справ та обвинувальних актів у кримінальних провадженнях, що надійшли до суду, а також з матеріалами справ про адміністративні правопорушення; – порядком ознайомлення з судовими справами та видачею копій процесуальних документів; – порядком прийняття, обліку і зберігання речових доказів; – організація ведення архіву, а також з практика ведення судової статистики; – особливості судового провадження щодо кримінальних проступків та злочинів.

Обґрунтувати відповідь на теоретичні питання:	1) Які особливості провадження у суді першої інстанції? 2) Які особливості перегляду судових рішень, які не набрали законної сили? 3) Які особливості перегляду судових рішень, які набрали законної сили? 4) Які підсумкові судові рішення приймаються у стадії підготовчого судового провадження, підстави прийняття? 5) Які підстави та порядок складання досудової доповіді? 6) Які особливості дослідження доказів у судовому розгляді? 7) Які повноваження прокурора щодо визначення меж судового розгляду? 8) Які особливості підтримання публічного обвинувачення у суді присяжних? 9) Які особливості здійснення судового провадження щодо проступків? 10) Які особливості оскарження вироків на підставі угод особами, які не брали участь у судовому розгляді? Яка практика ККС ВС з цього питання? 11) Які види вироків суду першої інстанції, підстави їх ухвалення? 12) У чому полягає сутність засади недопустимості повороту до гіршого? Яка практика ККС ВС з цього питання? 13) Які особливості судового провадження щодо неповнолітнього обвинуваченого? 14) Які етапи апеляційного провадження, у чому полягає їх зміст? 15) Які обмеження оскарження судових рішень у апеляційному порядку передбачені у КПК України? Чим вони обумовлені? 16) Яке тлумачення істотних порушень кримінального процесуального закону у КПК України та практиці ККС ВС? 17) Які межі повноважень суду апеляційної інстанції? 18) Які межі повноважень суду касаційної інстанції? 19) Які особливості встановлення підстав для перегляду судових рішень за нововиявленими та виключними обставинами, які є обмеження щодо перегляду у цій стадії? 20) Які особливості судового провадження на підставі угод?

Скласти проєкти таких документів:	1) обвинувальний вирок у справі про насильницьке зникнення; 2) виправдувальний вирок у справах про кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи; 3) судове доручення (у порядку ст. 333 КПК України); 4) ухвала про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою; 5) ухвала про накладення грошового стягнення; 6) ухвала про визнання обсягу та порядку дослідження доказів; 7) ухвала про задоволення клопотання сторони захисту щодо допиту свідка; 8) ухвала про відмову у задоволенні клопотання про здійснення приводу; 9) ухвала про повернення обвинувального акту.
Вирішити практичні кейси:	**1.** Залізничним районним судом Львівської області було розглянуто кримінальне провадження щодо Панасюка обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 185 КК України. Під час судового розгляду прокурор підготував новий обвинувальний акт зі зміненим обвинуваченням, в якому перекваліфікував дії обвинуваченого та пред'явив йому обвинувачення у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 185 КК України. В судовому засіданні головуючий роз'яснив потерпілому його право підтримувати обвинувачення в раніше пред'явленому обсязі. Згоди на підтримання обвинувачення у раніше пред'явленому обсязі потерпілий не надав. Вироком Залізничного районного суду обвинуваченого було визнано винним за ч. 4 ст. 185 КК України і призначено покарання у виді позбавлення волі строком на шість років. Потерпілий Конаненко, вважаючи, що суд першої інстанції неправильно застосував закон про кримінальну відповідальність, подав апеляційну скаргу на цей вирок, в якій просив вирок суду першої інстанції скасувати та ухвалити новий, яким обвинуваченого визнати винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 185 КК України. *Оцінити правомірність позиції прокурора, потерпілого та суду першої інстанції.* *Яке рішення має прийняти суд апеляційної інстанції.* **2.** На розгляд Шевченківського районного суду м. Львова надійшов обвинувальний акт за обвинуваченням

	адвоката Пустишкіна О. у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч.2 ст.190 КК України. На підготовчому судовому засіданні суддя Білик О. постановила ухвалу про повернення обвинувального акту прокурору, взявши до уваги доводи захисника Костюка В. про те, що під час досудового розслідування було оголошено підозру Пустишкіну О. не уповноваженою особою чим порушено вимоги ст.480 КПУ України, де передбачено особливий порядок кримінального провадження щодо окремої категорії осіб (в тому числі і адвоката). Після усунення недоліків в частині оголошення підозри прокурор звернувся до суду з новим обвинувальним актом розгляд якого проводила та ж суддя Білик О. За результатами розгляду кримінального провадження Пустишкін О. був визнаний винним у вчиненні інкримінованому йому кримінальному правопорушенні передбаченого ч.2 ст.190 КК України та йому призначене покарання у виді позбавлення волі терміном на 3 роки. Захисник оскаржив даний вирок до Львівського апеляційного суду вказавши, що на те, що суддя, яка постановила обвинувальний вирок щодо Пустишкіна О, повинна була заявити самовідвід, оскільки раніше вже приймала рішення в цій справі, що перешкоджало їй повторно брати участь у розгляді кримінального провадження по суті, про що йдеться у ст.76 КПК України, відтак вирок суду ухвалений не законним складом суду підлягає скасуванню. *Проаналізувати законність вимог апелянта.* *Чи повинен апеляційний суд прийняти доводи захисника ? Відповідь обґрунтувати.* **3.** На досудовому слідстві було встановлено, що Карпенко вчинив кримінальне правопорушення передбачене ч. 2 ст. 121 КК України – умисне тяжке тілесне ушкодження, що спричинило смерть потерпілого. Встановивши, що Карпенко знаходиться на обліку в психіатра, слідчий призначив психіатричну експертизу. Внаслідок проведення психіатричної експертизи було встановлено, що Карпенко під час вчинення кримінального правопорушення не міг усвідомлювати свої дії і не міг керувати ними. Враховуючи ступінь тяжкості кримінального правопорушення та небезпеку підозрюваного для

	суспільства, слідчий підготував клопотання про обрання Карпенку запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Слідчим суддею за результатами розгляду зазначеного клопотання було винесено ухвалу про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. По закінченні досудового розслідування було складено обвинувальний акт і направлено провадження до суду. *Чи були допущені порушення вимог кримінального процесуального закону в цій ситуації?* *Якщо так, то які саме?* *Які особливості кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру?* **4.** За наявності підстави для обов'язкового звільнення обвинуваченого від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим (ст.46 КК України) та одночасним надісланням до суду обвинувального акту з підписаною сторонами угодою про примирення, виникає суперечність між нормами кримінального права, що передбачають звільнення особи від кримінальної відповідальності та нормами КПК, які зобов'язують суд затвердити угоду про примирення і при цьому визнати особу винуватою у вчиненні кримінального правопорушення та призначити їй покарання. *Які варіанти є у суду при розгляді відповідної угоди?* **5.** Під час судового розгляду провадження про обвинувачення Дмитрачука за ст. 286 КК України суд, не дивлячись на заперечення прокурора, задовольнив клопотання захисника обвинуваченого про зміну запобіжного заходу тримання під вартою на особисте зобов'язання. Невдоволений таким рішенням суду прокурор почав кидати репліки на адресу судді, звинувачуючи його в необ'єктивності та упередженості щодо сторони обвинувачення. Головуючий зробив йому зауваження про недопустимість такої поведінки, на що державний обвинувач відповів погрозою заявити йому відвід. Слідом за прокурором потерпілий також почав висловлювати обурення діями судді та обвинуватив його „у несправедливості". Головуючий попередив прокурора і потерпілого, що у випадку продовження порушення ними порядку судового засідання він усуне їх від участі у розгляді провадження. *Як мав би діяти суд, у разі продовження учасниками*

	неналежної поведінки?

4.4.2 адвокатура

Професійна практика	**Кафедра кримінально-правових дисциплін**
	АДВОКАТУРА
Вид завдань	**Зміст завдань**
Питання, з якими має ознайомитися ЗВО під час проходження практики на базі практики:	– Правила дотримання адвокатської таємниці; – представництво інтересів фізичних і юридичних осіб, держави, органів державної влади, органів місцевого самоврядування в іноземних, міжнародних судових органах; – участь захисника у кримінальному провадженні на стадії досудового розслідування; – здійснення захисту на стадії підготовчого провадження та під час судового провадження у першій інстанції; – участь захисника під час судових проваджень з перегляду судових рішень; – діяльність захисника під час особливих порядків кримінального провадження.
Обґрунтувати відповідь на теоретичні питання:	1) Права та обов'язки захисника у кримінальному провадженні (з урахуванням практики ККС ВС). 2) Особливості реалізації прав та обов'язків захисника у досудовому провадженні (з урахуванням практики ККС ВС). 3) Особливості реалізації прав та обов'язків захисника у судовому провадженні в суді першої інстанції (з урахуванням практики ККС ВС). 4) Особливості реалізації прав та обов'язків захисника у судовому провадженні з перегляду судових рішень (з урахуванням практики ККС ВС). 5) Здійснення адвокатом представництва заявника, потерпілого. 6) Здійснення адвокатом представництва цивільного позивача, цивільного відповідача. 7) Здійснення адвокатом представництва третьої особи, щодо майна якої вирішується питання про арешт, іншої особи, права і законні інтереси якої обмежуються під час досудового розслідування. 8) Особливості оскарження дій, рішень та бездіяльності адвокатом-представником у порядку ст. 303 КПК України, участь у розгляді та вирішенні скарг (з урахуванням практики ККС ВС).

	9) Залучення захисника, обов'язкова участь захисника у кримінальному провадженні (з урахуванням практики ЄСПЛ та ККС ВС). Особливості підтвердження повноважень захисника. 10) Відмова від захисника та заміна захисника, процесуальні особливості оформлення (з урахуванням практики ЄСПЛ та ККС ВС). 11) Особливості здійснення кримінального провадження щодо адвоката (з урахуванням практики ЄСПЛ, ВС та рішень РАУ). 12) Обов'язкова участь захисника у кримінальному провадженні (з урахуванням практики ЄСПЛ, ККС ВС та рішень РАУ). 13) Особливості участі захисника у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх (з урахуванням практики ЄСПЛ та ККС ВС). 14) Надання професійної правничої допомоги в ході допиту (з урахуванням практики ЄСПЛ та ККС ВС). 15) Надання професійної правничої допомоги в ході обшуку (з урахуванням практики ЄСПЛ та ККС ВС). 16) Особливості участі захисника у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів виховного характеру (з урахуванням практики ЄСПЛ та ККС ВС). 17) Участь адвоката у кримінальному провадженні на підставі угод. 18) Участь адвоката у стадії виконання судових рішень. 19) Особливості ініціювання та доведення захисником недопустимості доказів (з урахуванням практики ЄСПЛ та ККС ВС). 20) Збирання доказів адвокатом у кримінальному провадженні.
Скласти проєкти таких документів:	1) адвокатський запит; 2) клопотання представника потерпілого про ознайомлення з матеріалами кримінального провадження у порядку ст. 221 КПК України; 3) клопотання захисника у порядку ст. 206 КПК України; 4) клопотання про повернення тимчасово вилученого майна; 5) клопотання про скасування арешту майна; 6) клопотання захисника про зміну запобіжного заходу; 7) скарга захисника на постанову слідчого про

	відмову у залученні експерта; 8) скарга захисника на постанову слідчого про відмову у допиті свідка; 9) клопотання захисника про визнання доказів очевидно недопустимими; 10) клопотання про закритий судовий розгляд.
Вирішити практичні кейси:	**1.** Пана К., який, як було зазначено у повідомленні про підозру, підозрюється у вчиненні злочину, передбаченого ч. 3 ст. 190 КК України - шахрайство, вчинене у великих розмірах, було повідомлено про підозру наступним чином. 15 липня 2020 року о 15.00 за місцем його фактичного проживання з'явився слідчий, пан. В., із групою співробітників оперативного підрозділу, один з яких мав портативну відеокамеру. Подзвонивши у двері квартири, слідчий дочекався, доки їх відчинить жінка, представився, і спитав, чи вдома пан К. Жінка, яка відчинила двері, сказала, що пана К. вдома тимчасово немає, оскільки це є робочий день, і так рано він не приходить. Після цього слідчий запитав, ким жінка, яка відчинила двері, є пану К., і отримав відповідь, що вона є його дружиною. Слідчий сказав, що раз пана К. немає вдома, то він під відеофіксацію вручить їй повідомлення про підозру, яке слід передати її чоловікові. Надалі, перевіривши документи у дружини пана К., не оголошуючи повного тексту повідомлення про підозру, слідчий сказав на камеру, що ним передається повідомлення про підозру пану К. у вчиненні злочину, передбаченого ч. 3 ст. 190 КК України - шахрайство, вчинене у великих розмірах, і передав дружині пана К. копію повідомлення про підозру, про що на оригіналі повідомлення про підозру отримано її підпис. Після цього слідчий із групою співробітників оперативного підрозділу покинули будинок. Після цього підозрюваний двічі викликався повісткою, на виклики не з'являвся, проте, направляв слідчому копії довідок, що він хворіє на грип та є тимчасово непрацездатним. 27 липня 2020 року до місцевого суду надійшло клопотання слідчого про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою стосовно пана К., підозрюваного у вчиненні злочину, передбаченого ч. 3 ст. 190 КК України - шахрайство, вчинене у великих розмірах. Як підтвердження ризиків, передбачених ст. 177 КПК України, було вказано: вчинення підозрюваним

	тяжкого злочину; те, що підозрюваний не з'являвся, підтвердження поважності причин неявки на виклики слідчого не надав; те, що потерпілий та свідки проживають із підозрюваним у одному районі міста. *Завдання:* – *обґрунтувати, чи дотримано процесуальний порядок повідомлення про підозру?* – *обґрунтувати, чи набув статусу підозрюваного пан К.?* – *вказати, які процесуальні наслідки подання клопотання про застосування запобіжного заходу до особи, яка не набула статусу підозрюваного?* – *скласти фрагмент заперечень адвоката на клопотання слідчого щодо: 1) зазначення у клопотанні про набуття статусу підозрюваного паном К.; щодо оцінки вказаних у клопотанні ризиків (із посиланням на практику ЄСПЛ).* – *скласти фрагмент ухвали слідчого судді стосовно: 1) наявності / відсутності у пана К. статусу підозрюваного, у разі відсутності такого статусу – сформулюйте процесуальні наслідки; 2) наявності / відсутності ризиків та значення цього для вирішення клопотання.* **2.** При проведенні обшуку слідчим та співробітниками оперативного підрозділу в офісі ТОВ «АРЕНА-ПЛАЗА» для надання професійної правничої допомоги ТОВ «АРЕНА-ПЛАЗА» прибув адвокат, пан С., який пред'явив для огляду свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю та ордер. В ході обшуку адвокат поставив запитання слідчому, де ухвала слідчого судді із дозволом на проведення обшуку, на що отримав від слідчого відповідь, що ухвала відсутня, обшук проводиться на підставі ч. 3 ст. 233 КПК України з метою врятування майна, оскільки у офісному приміщенні зберігаються документи, які, за наявними у слідчого даними, директор ТОВ має намір знищити, щоб приховати факти ухилення від сплати податків, а вони необхідні для встановлення обставин кримінального правопорушення. Про невідкладність обшуку слідчий вказав у протоколі. В результаті обшуку були вилучені документи, два ноутбуки, які перебували в офісі ТОВ «АРЕНА-ПЛАЗА», та мобільний телефон одного із присутніх при проведенні обшуку співробітника ТОВ «АРЕНА-ПЛАЗА». Адвокат надав зауваження до

	протоколу обшуку, у яких вказав на незаконні, на його бачення, дії слідчого та співробітників оперативних підрозділів. По закінченню обшуку слідчий намагався вручити адвокату повістки про виклик на допит у кримінальному провадженні заступника директора ТОВ «АРЕНА-ПЛАЗА» та головного бухгалтера ТОВ «АРЕНА-ПЛАЗА». Адвокат категорично відмовився прийняти повістки. Слідчий вказав, що зафіксує факт відмови за допомогою відеозапису та буде звертатися до КДК адвокатури. Через 2 дні після обшуку слідчий за погодженням з прокурором звернувся до слідчого судді з клопотанням про проведення обшуку у порядку ч. 3 ст. 233 КПК України, клопотання було задоволене слідчими суддею. Через 5 днів після обшуку прокурор звернувся до слідчого судді з клопотанням про арешт документів, двох ноутбуків, мобільного телефону, які були вилучені при проведенні обшуку співробітника ТОВ «АРЕНА-ПЛАЗА», з метою забезпечення збереження речових доказів. Клопотання розглядав той же суддя, що і клопотання про проведення обшуку. У судовому засіданні брав участь адвокат, пан С., який представляв інтереси ТОВ «АРЕНА-ПЛАЗА». У судовому засіданні адвокат заперечив законність та обґрунтованість клопотання за такими позиціями: 1) відсутність підстав для «невідкладного» обшуку; 2) незаконність залучення співробітників оперативного підрозділу; 3) пропуск строку звернення із клопотанням про арешт майна; 4) відсутність постанови про визнання вилучених речей речовими доказами; 5) недопустимість вилучених речей і документів як доказів через незаконність «невідкладного» обшуку; 6) відстоювання позиції сторони обвинувачення слідчим, а не прокурором; 7) неповідомлення про розгляд клопотання власника вилученого мобільного телефону. У судовому засіданні слідчий суддя відмовився досліджувати протокол обшуку щодо його допустимості, зазначивши, що слідчий суддя не уповноважений оцінювати допустимість доказів. В ухвалі, якою було задоволено клопотання про арешт майна, слідчий суддя зазначив із цього питання наступне: «за загальним

	правилом, встановленим ч. 1 ст. 89 КПК України, суд вирішує питання допустимості доказів під час їх оцінки в нарадчій кімнаті під час ухвалення судового рішення, і слідчий суддя на стадії досудового розслідування не уповноважений вирішувати такого роду питання при розгляді клопотань про арешт майна. Частиною 1 ст. 89 КПК України встановлено порядок визнання доказів недопустимим, і наразі це є передчасним. якщо буквально тлумачити ст. 89 КПК України, в якій йдеться про «суд», але жодного слова немає про «слідчого суддю», то можна зробити висновок, про те, що слідчий суддя, який приймає рішення на стадії досудового розслідування, не наділений повноваженнями щодо визнання доказів недопустимими і це питання повинно вирішуватися судом під час судового розгляду кримінального провадження по суті пред'явленого обвинувачення, оскільки питання допустимості відносно поданих учасниками кримінального провадження доказів, без здійснення їх перевірки і співставлення з іншими доказами, можливо тільки під час судового розгляду або навіть у нарадчій кімнаті при вирішенні справи по суті та ухваленні рішення (винесенні вироку).» *Завдання:* – *надати оцінку законності дій слідчого щодо оформлення «невідкладного обшуку» та щодо залучення до проведення обшуку співробітників оперативних підрозділів;* – *надати оцінку законності дій адвоката стосовно відмови брати для передання повістки;* – *з урахуванням описаних обставин, сформулюйте заперечення захисника стосовно клопотання про арешт майна (із посиланням на судову практику);* – *з урахуванням описаних обставин та заперечень захисника, складіть фрагмент апеляційної скарги представника іншої особи, щодо майна якої вирішується питання про арешт, на ухвалу слідчого судді, у тому числі стосовно оцінки слідчим суддею допустимості доказів (із посиланням на судову практику).* **3.** У судовому засіданні при розгляді обвинувального акту за обвинуваченням пані В. у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 121 КПК України, захисник заявив клопотання про виклик та допит свідків та про залучення до матеріалів кримінального провадження висновку експерта, якого було залучено стороною захисту

	(стосовно ступеню тяжкості тілесних ушкоджень), а також документів, у тому числі відеозаписів події. Необхідність виклику та допиту свідків захисник мотивував тим, що ним неодноразово заявлялися клопотання про їх виклик та допит слідчому, прокурору, проте, слідчий, прокурор відмовляли у задоволенні заявлених клопотань, а після оскарження цих відмов до слідчого судді – не виконали ухвали слідчого судді. Проте, надані захиснику пояснення осіб підтверджують, що потерпілий напав на обвинувачену, а у обвинуваченої мав місце стан необхідної оборони. Пояснення надавалися у письмовому вигляді, і у сторони захисту є усі відомості, які дозволяють здійснити судовий виклик. Частина опитаних осіб відмовилася давати пояснення у письмовому вигляді, проте зазначила, що готова прийти за викликом до суду та давати показання. Прокурор категорично заперечував проти задоволення клопотання, зазначивши, що: 1) ухвали слідчого судді не були виконані, оскільки слідчий, прокурор отримали їх вже при виконанні вимог ст. 290 КПК України, яка не передбачає можливості проведення слідчих (розшукових) дій; 2) пояснення стороні обвинувачення не відкривалися, як і висновок експерта та документи, хоча слідчий скеровував відповідний запит стороні захисту, проте, відповіді від захисту так і не отримав; 3) неможливо допитувати за клопотанням сторони захисту осіб, чиї пояснення сторона захисту не надала для обґрунтування свого клопотання. Прокурор просив відмовити у задоволенні клопотання. Потерпілий також просив відмовити у задоволенні клопотання, зазначивши, що сторона захисту свідомо приховувала ці відомості, щоб він не міг з ними ознайомитися та оперативно спростувати у судовому засіданні. *Завдання:* *– які умови та порядок відкриття матеріалів стороною захисту? Чи були вони дотримані у описаному випадку?* *– які матеріали має відкрити сторона захисту? Чи зобов'язана сторона захисту відкривати пояснення та висновок експерта?* *– чи може бути підставою для відмови у виклику та допитів свідка у суді те, що особа не допитувалася у стадії досудового розслідування та не давала письмових пояснень захиснику?*

	– *надати правовий висновок стосовно доводу прокурора, що «ухвали слідчого судді не були виконані, оскільки слідчий, прокурор отримали їх вже при виконанні вимог ст. 290 КПК України, яка не передбачає можливості проведення слідчих (розшукових) дій»;* – *письмово викладіть заперечення захисника стосовно доводів прокурора (із посиланням на практику ЄСПЛ та ККС ВС);* – *скласти ухвалу суду щодо клопотання за описаними* вище обставинами. **4.** До місцевого суду надійшло клопотання слідчого про обрання стосовно підозрюваного А. (кваліфікація – ч. 4 ст. 189, вимагання, що завдало майнової шкоди в особливо великих розмірах) запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. У судове засідання доставлено затриманого підозрюваного, з'явилися прокурор та слідчий, а також захисник із центру з надання безоплатної вторинної правничої допомоги. У судовому засіданні підозрюваний повідомив, що: 1) зміст підозри йому не зрозумілий; 2) копію клопотання йому не вручали, його підпису про отримання копії клопотання немає, проте, він знає, що вона була вручена захиснику, який знаходиться в залі, приблизно годину – півтори тому; 3) у нього укладено договір із іншим адвокатом, який не знає, що розглядається клопотання, оскільки він сам не зміг його попередити, а слідчий, незважаючи на його прохання, це не зробив; 4) під час його затримання особами, які його затримували, що нього застосовувався фізичний та психологічний тиск, у нього дотепер погане самопочуття; 5) зазначив, що з моменту його затримання пройшло вже більше 30 годин, оскільки момент затримання у протоколі затримання було вказано свідомо невірно. Підозрюваний наполягав на участі у розгляді клопотання свого захисника за договором. Прокурор зазначив, що копію клопотання підозрюваному вручали, він відмовився від підпису і не повідомив про те, що у нього є захисник за договором, у зв'язку з чим копію клопотання було вручено захиснику-адвокату із центру з надання безоплатної правничої допомоги; йому особисто від підозрюваного жодних скарг на застосування фізичного та психологічного тиску не надходило, відповідно, заходи реагування не вживалися; у протоколі затримання, за повідомленням слідчого, вказано точний час затримання; клопотання має бути розглянуто за участі захисника із центру з надання

	безоплатної правничої допомоги, оскільки за його участі право на захист буде забезпечено, а очікування явки захисника, повноваження якого натепер невідомі, призведе до порушення строку розгляду клопотання. *Завдання:* – *як має діяти у описаній ситуації захисник із центру з надання безоплатної правничої допомоги, дізнавшись, що у підозрюваного укладено договір з іншим захисником?* – *якою має бути правова позиція захисника, який бере участь у розгляді клопотання, у судовому засіданні? (слід розписати процесуальні дії, які має вчинити, які клопотання має заявити);* – *яка має бути правова позиція захисника, у разі, якщо за описаних вище умов клопотання буде задоволено? (слід розписати мотиви апеляційної скарги)* – *скласти фрагмент ухвали слідчого судді за скаргою підозрюваного на застосування фізичного та психологічного тиску під час його затримання.* **5.** Пана М. прокурором повідомлено про підозру у вчиненні злочину, передбаченого ч. 4 ст. 189 КК України - вимагання, що завдало майнової шкоди в особливо великих розмірах. Пан Н. звернувся із проханням щодо здійснення його захисту до адвоката М., було укладено договір про надання правничої допомоги. Через 2 місці та 3 дні після повідомлення пана М. про підозру, захисник оскаржив повідомлення про підозру до слідчого судді місцевого суду. У скарзі та у судовому засіданні сторона захисту пояснювала, що підозра пана М. є необґрунтованою, адже вона ґрунтується на недостовірних даних, які начебто потерпілий повідомив у заяві про вчинення злочину. Потерпілий у заяві та наступних допитах зазначив, що підозрюваний вимагав у нього 700 000 грн., погрожуючи настанням для нього негативних наслідків, у тому числі погрожуючи розголосити, що син є не рідним, а усиновленим, про що дитина не знає, і бажання її про це повідомляти у сім'ї немає. Проте, ця сума є сумою позики, яка була надана підозрюваним потерпілому, про що є відповідні розписки, оригінали яких були вкрадені при обшуку, який проводився у будинку підозрюваного. Проте, у нього залишилися їх копії, а також є свідки, які бачили факт передання грошей. Негативними наслідками для потерпілого ніколи не погрожував, потерпілий, через свій постійний стресовий стан через свої життєві

	складнощі, у тому числі матеріальні, вкрай образливо сприймає будь-які нагадування про борг. Про те, що дитина потерпілого є усиновленою, згадував, коли наполягав на поверненні грошей, але не погрожував це повідомити дитині, а сказав, що потерпілий взяв гроші для потреб своєї прийомної дитини, а в результаті підозрюваний не має за що лікувати свою тяжко хвору рідну матір. Слідчий суддя в ході судового розгляду скарги неодноразово переривав захисника, зазначаючи, що слідчий суддя не має повноважень оцінювати обґрунтованість підозри, оскільки для цього необхідно досліджувати всі докази, проте згідно КПК України, слідчий суддя не має повноважень оцінювати докази з точки зору достатності і допустимості для визнання особи винуватою або невинуватою у вчиненні кримінального правопорушення, тому що це є виключним повноваженням суду під час судового розгляду. Надання слідчим суддею оцінки доказам, на яких ґрунтується підозра, можливе лише в межах перевірки їх достатності для повідомлення особі про підозру та не може завчасно вирішувати питання про їх допустимість та достовірність, обґрунтованість чи безпідставність в контексті вирішення питання про доведеність винуватості певної особи у вчиненні злочину та наявності в її діях ознак інкримінованого їй кримінального правопорушення. Слідчий суддя на даній стадії не наділений повноваженнями дослідження доказів по суті та не може висловлюватися щодо їх фактичної належності, допустимості та достатності, для прийняття рішення про винуватість чи невинуватість особи в інкримінованому їй правопорушенні, оскільки ці питання підлягають дослідженню в сукупності з іншими матеріалами кримінального провадження під час судового розгляду обвинувального акту по суті. Ці доводи були викладені і в ухвалі слідчого судді про відмову у задоволенні скарги. У судовому засіданні слідчий категорично заперечив скаргу, зазначивши, що повідомлення про підозру відповідає вимогам ст. 277 КПК України, оцінка підозри вже була надана при обранні запобіжного заходу, і підозра була визнана обґрунтованою, судове рішення набрало законної сили; що доводи підозрюваного перевіряються і ним буде прийнято законне та обґрунтоване рішення при завершенні досудового розслідування. Ніяких порушень при повідомленні про

	підозру не було допущено, жодних заяв, зауважень при виконанні цієї процесуальної дії не надходило. Слідчий суддя відмовив у задоволенні скарги на повідомлення про підозру. *Завдання:* – *сформулювати фрагмент апеляції захисника стосовно неправильності підходу про неможливість перевірки обґрунтованості повідомлення про підозру слідчим суддею;* – *обґрунтувати, які процесуальні порушення допущені при розгляді скарги;* – *надати письмове заперечення щодо доводу слідчого, що «оцінка підозри вже була надана при обранні запобіжного заходу, і підозра була визнана обґрунтованою».* – *викласти критерії обґрунтованості підозри із використанням практики ЄСПЛ та ВАКС.*

4.4.3 прокуратура

Професійна практика	**Кафедра кримінально-правових дисциплін** **ПРОКУРАТУРА**
Вид завдань	**Зміст завдань**
Питання, з якими має ознайомитися ЗВО під час проходження практики на базі практики:	– завдання, принципи та функції прокурорської діяльності; – правові основи діяльності прокурора у кримінальному провадженні; – організація і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням; – підтримання публічного обвинувачення в суді; – представництво інтересів громадян та держави щодо відшкодування заподіяної кримінальним правопорушенням шкоди; – координація діяльності правоохоронних органів у сфері протидії кримінальним правопорушенням; – діяльність прокурора в особливих порядках кримінального провадження; – напрями та форми міжнародного співробітництва органів прокуратури України; – міжнародні стандарти діяльності прокурора у кримінальному провадженні.
Обґрунтувати відповідь на теоретичні	1) Роль і місце прокуратури в системі державних органів України. 2) Поняття і система принципів організації та діяльності

питання:	органів прокуратури України. 3) Поняття правових засобів прокурорської діяльності. Їх система і класифікація. 4) Форма правових засобів прокурорської діяльності. Дії та акти прокурорської діяльності. 5) Система та структура органів прокуратури України. 6) Етика прокурорської діяльності. 7) Діяльність прокурора на етапі прийняття та розгляду заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та його повноваження щодо формування та ведення ЄРДР. 8) Організація діяльності прокурора на початковому етапі кримінального провадження. 9) Діяльність прокурора щодо заходів забезпечення кримінального провадження. 10) Участь прокурора у кримінальному провадженні щодо дітей. 11) Участь прокурора у кримінальному провадженні щодо застосування заходів медичного характеру. 12) Участь прокурора у кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків. 13) Участь прокурора у кримінальному провадженні на підставі угод. 14) Кримінальна процесуальна діяльність прокурора в умовах воєнного стану. 15) Участь прокурора у підготовчому судовому провадженні. 16) Участь прокурора у судовому розгляді кримінального провадження. 17) Участь прокурора у спеціальному кримінальному провадженні (in absentia). 18) Особливості міжнародного співробітництва в діяльності органів прокуратури. 19) Запровадження міжнародних стандартів в діяльність прокурора у кримінальному провадженні.
Скласти проєкти таких документів:	1) постанова прокурора про закриття кримінального провадження; 2) постанова про призначення групи прокурорів; 3) постанова про проведення освідування; 4) постанова про заміну прокурора; 5) позовна заява (в порядку ст. 128 КПК України); 6) вказівка прокурора про проведення слідчої (розшукової) дії (ст. 36 КПК України); 7) обвинувальний акт; 8) доручення на проведення оперативно-розшукових заходів;

	9) угода про визнання винуватості; 10) апеляційна скарга на вирок суду; 11) апеляційна скарга на ухвалу суду; 12) касаційна скарга на вирок суду.
Вирішити практичні кейси:	**1.** Слідчим ДБР внесено відомості до ЄРДР за ч. 3 ст. 368 КК України щодо посадової особи Галицької митниці держмитслужби В., яка за заявою громадянина Колонюка К.К. вимагає у нього неправомірну винагороду в сумі 2000 доларів США за непритягнення заявника у справі про порушення митних правил передбачених ст. 485 Митного кодексу України. З метою перевірки заяви К. та документуванні злочинної діяльності працівника Галицької митниці держмитслужби України В. прокурором у кримінальному провадженні було прийнято рішення про проведення контролю за вчиненням злочину у формі спеціального слідчого експерименту. ПОСТАНОВА про проведення контролю за вчиненням злочину м. Львів 15 вересня 2020 року Прокурор групи прокурорів у кримінальному провадженні - прокурор відділу організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням, яке здійснюється слідчими територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Львові (з місцем постійної дислокації у місті Львові), Офісу Генерального прокурора України Г., розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 000000000000001 від 16.09.2020 р. , за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ст. 368 ч. 3 КК України, - ВСТАНОВИВ: Першим слідчим відділом (Відділ з розслідування злочинів у сфері службової діяльності та корупції) слідчого управління Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у м. Львові проводиться досудове розслідування у кримінальному провадженні 000000000000001від 16.09.2020, за ознаками кримінального правопорушення передбаченого ч. 3 ст. 368 КК України. З матеріалів кримінального провадження вбачається, що будучи службовою особою, здійснюючи функції представників влади та виконуючи службові обов’язки, діючи умисно, з корисливих мотивів та з метою власного

	незаконного збагачення, висловила прохання про надання неправомірної вигоди в сумі 2000 доларів США за не притягнення останнього до адміністративної відповідальності. Будучи поставленим в умови, за яких відмова від передачі вищевказаній посадовій особі неправомірної вигоди могла потягнути безпідставне порушення його прав, погодився на такі протиправні вимоги. Вказані дії містять ознаки кримінального правопорушення, передбаченого 3 ст. 368 КК України, що підтверджено матеріалами досудового розслідування. Вказані відомості отримані та перевірені досудовим слідством, а також з використанням можливостей оперативних підрозділів УСБУ у Львівській області. Перевіркою матеріалів досудового розслідування ознак провокації вчинення злочину не встановлено. У ході провадження досудового розслідування К. надав добровільну згоду на участь в слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) для документування та фіксації протиправної діяльності співробітників Галицької митниці Держмитслужби В. Для пошуку, фіксації і перевірки під час розслідування тяжкого злочину, відомостей щодо співробітника Галицької митниці Держмитслужби В., а також з метою викриття і документування факту вчинення нею злочину, необхідно провести контроль за вчиненням злочину шляхом проведення спеціального слідчого експерименту, в ході якого зберегти загальну обстановку та обставини злочину, з використанням заздалегідь ідентифікованих та помічених грошових коштів, аудіо-, відеоконтролю особи, візуального спостереження за особою у публічно доступних місцях. Аналізом матеріалів кримінального провадження з'ясовано, що співробітник Галицької митниці держмитслужби здійснює свою протиправну діяльність конспіративно, частково у службових приміщеннях, у котрих постійно, в силу специфіки роботи перебувають люди, а тому проведення будь-яких гласних дій на даному етапі призведе до зміни злочинних намірів правопорушника, ускладнення механізму та способу вчинення злочину, приховування його слідів. Враховуючи наявність достатніх підстав вважати, що вчинено та продовжується вчинятися тяжкий злочин, іншим шляхом, крім контролю за вчиненням злочину шляхом проведення спеціального слідчого експерименту,

	неможливо задокументувати його вчинення, а також те, що здобутих на даний момент доказів недостатньо для притягнення осіб до кримінальної відповідальності, а відомості про злочин та осіб, які його вчиняють, неможливо отримати в інший спосіб, ніж як використати під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій ідентифіковані та помічені грошові кошти, технічні засоби аудіо-, відео контролю осіб, візуального спостереження за ними у публічно доступних місцях. Керуючись ст. ст. 110, 246, 251, 252, 258, 260, 269, 271, 273, 275 КПК України,- ПОСТАНОВИВ: 1. Для спростування чи отримання доказів злочинної діяльності та повного викриття схеми, пов'язаної з одержанням неправомірної вигоди співробітника Галицької митниці Держмитслужби встановлення и вини у скоєнні даного злочину, впродовж вересня – жовтня 2020 року, починаючи з 18.09.2020 р., здійснити контроль за вчиненням злочину шляхом проведення спеціального слідчого експерименту без зміни обстановки злочину та з використанням ідентифікованих та помічених грошових коштів, технічних засобів аудіо-, відео контролю особи, візуального спостереження за ним у публічно доступних місцях. 2. Контроль за проведенням та проведення вказаного слідчого експерименту в частині ідентифікації та помічення грошових коштів з використанням спеціальних хімічних речовин, аудіо-, відеозапису чи фотографування та виготовлення процесуальних документів доручити слідчому Першого слідчого відділу (Відділ з розслідування злочинів у сфері службової діяльності та корупції) слідчого управління Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у м. Львові К. 3. Технічне забезпечення проведення негласних слідчих (розшукових) дій у встановленому порядку доручити УСБУ у Львівській області. 4. До проведення негласних слідчих (розшукових) дій залучити громадянина К. на умовах конфіденційного співробітництва, без зміни анкетних даних. 5. Отримані результати спеціального слідчого експерименту та фактичні результати ідентифікації грошових коштів використати як докази у кримінальному судочинстві. 6. Примірник постанови для виконання скерувати до

	УСБУ у Львівській області та Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у м. Львові. 7. Постанова оскарженню не підлягає. Прокурор Г. *Завдання:* *– проаналізувати постанову прокурора щодо правильності рішень прийнятих ним у постанові та використаних повноважень у відповідності до вимог кримінального процесуального кодексу. Свою відповідь обґрунтувати.* **2.** Слідчим відділом Турківського ВП ГУНП у Львівської області внесено відомості до ЄРДР № 12013150340000102 від 14.08.2020 р. та розпочато досудове розслідування кримінального провадження за ч.2 ст.342 КК України щодо К., який підозрюється в тому, що 13.08.2020р. близько 22.45 год. із невстановленою слідством особою на сільській дорозі неподалік с. Вовче Турківського району Львівської області, достовірно знаючи про те, що М. є працівником правоохоронного органу, крім цього будучи повідомленим останнім про те, що він є працівником поліції і перебуває при виконанні службових обов'язків, умисно, на ґрунті раптово виниклих неприязних відносин, наніс удар потерпілому М. кулаком по потилиці, після чого разом із невстановленою слідством особою нанесли потерпілому ряд ударів кулаками по інших частинах тіла заподіявши тілесні ушкодження що відносяться до легких тілесних ушкоджень, що спричинило короткочасний розлад здоров'я. Здійснюючи нагляд у даному кримінальному провадженні прокурор Турківського району встановив, що територіально кримінальне правопорушення було вчинено на території Старосамбірського району Львівської області, який межує з Турківським. Відтак ним було винесено постанову про визначення територіальної підслідності даної справи від 15.08.2020р., якою слідчому відділу Старосамбірського ВП ГУНП у у Львівській області доручено проводити досудове розслідування кримінального правопорушення за ч.2 ст.342 КК України, внесеного до ЄРДР за № 12013150340000102 від 14.08.2020 р. Слідчим вказаного підрозділу надалі було проведено необхідні слідчі дії зокрема допит Павленка який відбувся 23.10.2020 р. в період часу з 18.10 год. до 21.00 год. Під час допиту, як свідка у приміщенні прокуратури

	Старосамбірського району Львівської області, будучи письмово попередженим про кримінальну відповідальність за дачу завідомо неправдивих показань, П. умисно, з метою створення алібі К. та перешкоджанню встановленню об'єктивної істини у кримінальному провадженні і ухилення К. від кримінальної відповідальності, надав завідомо неправдиві показання про те, що 13.08.2020р. з 19.30 год. до 14.08.2020 р. К. перебував разом з ним спочатку в нього вдома в м. Турка Львівської області, пізніше неподалік с. Вовче Турківського району, а згодом у П. вдома де він проживав, і не брав участі у цей проміжок часу в побитті працівника поліції М. Органом досудового розслідування зроблено висновок, що К. умисно заподіяв працівникові правоохоронного органу легкі тілесні ушкодження у зв'язку з виконанням цим працівником службових обов'язків, тобто вчинив кримінальне правопорушення, передбачене ч.2 ст.345 КК України, а П. вчинив кримінальне правопорушення, передбачене ч.1 ст. 384 КК України, що виразилося у дачі завідомо неправдивих показань свідка під час провадження досудового розслідування у кримінальному провадженні відносно Косенка. Обвинувальний акт відносно вказаних осіб було скеровано на розгляд Старосамбірського районного суду Львівської області. За результатами розгляду обвинувального акту судом було ухвалено К. визнати невинуватим у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст. 345 КК України, і виправдати. П. визнати невинуватим у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.384 КК України, і виправдати. *Завдання:* *– проаналізувати вказані у завданні факти та рішення органу досудового розслідування;* *– Чи могли вказані дії, рішення слідчого, прокурора стати однією з підстав для ухвалення виправдувального вироку?* **3.** Слічим відділом ГУНП Львівської області проводилось досудове розслідування кримінального провадження №12016140000111 від 01.03.2019 р. за ч.2 ст. 190 КК України. У відповідності до показань потерпілої П., восени вона познайомилась через свою подругу з О., якому в розмові розповіла про свої наміри придбати автомобіль. О. вказав,

	що оскільки він являється адвокатом має зв'язки в різних структурах, зокрема у відділі контрабанди Львівської митниці та може посприяти в купівлі автомобіля з числа конфіскованих за ціною нижчою ринкової. Надалі під час кількох зустрічей О. запропонував купити конфіскований автомобіль тойота за ціною 10000 доларів США, що значно нижче ринкової вартості на той момент. Пишкова погодилась на пропозицію та надала при наступних зустрічах спочатку 3000 а потім 7000 доларів США відповідно. Проте за минуванням п'яти місяців автомобіля вона не отримала, а намагаючись отримати будь-які пояснення від О. лише чула запевнення про виготовлення документів, певні труднощі на митниці, та обіцянки виконати угоду. Так продовжувалось біля півтора року, після чого П., не отримавши ні автомобіля ні грошей зрозуміла, що О. обманним шляхом заволодів її коштами, не маючи намір виконувати будь яку угоду. Проводячи слідчі дії вказані факти підтвердились показаннями свідків, які були присутні при розмовах щодо купівлі автомобіля, передачі коштів результатами НСРД, тощо. Оскільки на думку керівника органу досудового розслідування було зібрано достатньо доказів для скерування справи до суду, слідчим у даному кримінальному провадженні було складено письмове повідомлення про підозру О. у вчиненні кримінального правопорушення передбаченому ч.2 ст.190 КК України. Проте знаючи, що О. являється адвокатом відтак кримінальне провадження щодо нього здійснюється з урахуванням положень глави 37 КПК України. З метою дотримання вимог кримінального процесуального закону письмове повідомлення про підозру О. було підписане прокурором Львівської області. Надалі слідчим ГУНП було здійснено виклик повісткою О. для проведення слідчих дій під час яких було вручено письмове повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, роз'яснено права та обов'язки підозрюваного та здійснено допит в ході якого О. відмовився надавати будь які показання на підставі ст. 63 Конституції України. Після завершення досудового розслідування обвинувальний акт було скеровано до Шевченківського районного суду м. Львова. Однак, під час підготовчого судового засідання за

	клопотанням захисника обвинувальний акт було повернуто прокурору. *Завдання:* *– проаналізувати дії та рішення слідчого, прокурора у даному кримінальному провадженні;* *– що стало підставою для повернення обвинувального акту прокурору виходячи зі змісту завдання.* **4.** Слідчим суддею Галицького районного суду м. Львова проводився розгляд клопотання прокурора у кримінальному провадженні щодо обрання запобіжного заходу громадянину І., який є підозрюваним у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України. Розгляд клопотання прокурора відбувався за участю підозрюваного, його захисника, слідчого в провадженні якого перебуває справа, прокурора. В своєму виступі прокурор зачитуючи клопотання про обрання запобіжного заходу у виді тримання під вартою вказав, що І., обґрунтовано підозрюється у вчиненні тяжкого злочину, а на підтвердження наявності ризиків передбачених ст. 177 КПК України зазначив, що Іваненко є двічі судимим за аналогічні корисливі злочини проти власності, тому може вчинити новий злочин, незаконно впливати на потерпілого, експерта, спеціаліста у цьому ж кримінальному провадженні; знищити, сховати або спотворити будь-яку із речей чи документів, які мають істотне значення для встановлення обставин кримінального правопорушення; переховуватися від органів досудового розслідування та/або суду, перешкоджати кримінальному провадженню іншим чином. До матеріалів клопотання прокурор долучив наступні додатки: – письмове повідомлення про підозру І.; – протокол затримання підозрюваного; – витяг ЄРДР; – протокол огляду місця події , а саме квартири потерпілої; – протокол допиту потерпілої із детальним описом викраденого майна; – ухвалу слідчого судді про проведення обшуку за місцем проживання Іваненка; – протокол обшуку в помешканні І. згідно якого під час обшуку було виявлено та вилучено золоті вироби схожі за

	описом потерпілої на викрадені та ноутбук ідентифікований потерпілою, як викрадений за серійним номером; – протокол огляду речових доказів ; – постанову слідчого про визнання речовими доказами; – довідку про судимість підозрюваного. Слідчий у своєму виступі підтримав прокурора повністю та просив задовольнити клопотання та обрати І. запобіжний захід у виді тримання під вартою. Захисник в свою чергу заперечив щодо обрання підозрюваному такого суворого запобіжного заходу та просив обрати запобіжний захід у виді домашнього арешту із забороною виходити з помешкання у нічний час мотивуючи це тими обставинами, що судимість І. погашена у встановленому законом порядку і згідно ст. 89 КК України він не являється судимим, має стійкі соціальні зв'язки, оскільки, одружений та має на утриманні малолітню дитину. А також на даний час є працевлаштованим. В обґрунтування своїх тверджень адвокат надав суду наступні документи: – свідоцтво про одруження І.; – свідоцтво про народження дитини батьком якої є І.; – фотокопію наказу ТОВ «ВЕРЕС» про прийняття на роботу І. робочим цеху. – довідку про склад сім'ї видану ОСББ «Вулик» Заслухавши сторони суд ухвалив обрати підозрюваному І. запобіжний захід у виді домашнього арешту із забороною виходу з дому в період часу із 22.00 по 08.00 год. з помешкання з покладанням обов'язків передбачених ч. 5 ст. 194 КПК України. *Завдання:* *– проаналізувати дії процесуального прокурора під час розгляду клопотання про обрання запобіжного заходу.* *– чому на Вашу думку суд відмовив у задоволенні клопотання прокурора та обрав більш м'який запобіжний захід?* *– чи були на Вашу думку допущені процесуальні порушення під час розгляду клопотання про обрання запобіжного заходу виходячи зі змісту завдання ?* **5.** Підрозділом Управління з незаконним обігом наркотиків отримано інформацію, що громадянин С. здійснює збут наркотичного засобу «Субутекс», обіг якого обмежено. За рапортом оперативного працівника, було

	внесено відомості до ЄРДР за ч.1 ст. 307 КК України. Процесуальним прокурором в даному кримінальному провадженні Петренком було прийнято рішення про проведення негласної слідчої (розшукової) дії – аудіо-відео контроль особи відносно С. За клопотанням слідчого, погодженим з прокурором, суддею Львівського апеляційного суду було надано дозвіл на проведення НСРД аудіо-відео контролю стосовно С. терміном на 60 діб. Надалі, слідчим було залучено громадянина П., який дав згоду на здійснення конфідеційного співробітництва, до проведення вказаної НСРД. В службовому кабінеті було складено протокол огляду та вручення грошових коштів П., за які він мав здійснити закупку наркотичного засобу «Субутекс» у громадянина С. Наступного дня, закупник П., узгодивши місце зустрічі з С., на одній з вулиць м. Львова, купив у нього дві таблетки Субутексу за 600 грн. Куплений наркотичний засіб був вилучений слідчим у закупника П. про що було складено протокол місця події та відібрано заяву про добровільну видачу наркотичного засобу. Надалі П. було допитано в якості свідка щодо обставин придбання ним наркотичного засобу та одержання доказів злочинної діяльності С. *Завдання:* *– проаналізувати процесуальні рішення слідчого, прокурора в даному кримінальному провадженні щодо документування злочинної діяльності С. та одержання доказів;* *– обґрунтувати відповідь з посиланням на норми чинного кримінального процесуального закону.*

4.5 Завдання по відповідних базах практики, які підготовлено та схвалено **кафедрою цивільно-правових дисциплін**:

4.5.1 суд

Професійна практика	Кафедра цивільно-правових дисциплін
	СУД
Вид завдань	Зміст завдань
Питання, з якими має ознайомитися	– Організація прийому громадян, прийому і відправці кореспонденції.

ЗВО під час проходження практики на базі практики:	– Реєстрація та облік судових справ та інших матеріалів. – Процедура підготовки судових справ до розгляду. – Оформлення справ після їх розгляду. – Прийом та облік апеляційних і касаційних скарг. – Організація архіву суду та порядок зберігання справ, розглянутих в суді. – Обов'язки секретаря судового засідання під час прийому суддею громадян, а також у період підготовки справ, призначених для розгляду в судовому засіданні. – Порядок оформлення справ після їх розгляду та ведення протоколу судових засідань із розгляду цивільних справ. – Робота суду, розподіл обов'язків між суддями, плануванням їхньої роботи. – Підготовка справ до судового розгляду. – Ознайомлення із окремими справами на вибір, із методами вивчення та узагальнення судової практики, із основними методами проведення профілактичної та суспільної роботи, із практикою застосування чинного законодавства України у справах з деяких категорій спорів, що виникають з цивільних, трудових, сімейних, житлових, земельних правовідносин.
Обґрунтувати відповідь на теоретичні питання:	1) Апеляційні суди: види, склад та компетенція. 2) Дисциплінарний проступок судді: склад та правові наслідки. 3) Охарактеризувати органи суддівського самоврядування. 4) Проаналізувати гарантії правового статусу судді. 5) Проаналізувати статистику розгляду справ, що виникають з сімейних правовідносин, за час дії воєнного стану. 6) З урахуванням практики КЦС ВС проаналізувати Правові позиції щодо розгляду спорів про захист честі, гідності та ділової репутації. 7) З урахуванням практики КЦС ВС проаналізувати Правові позиції щодо розгляду спорів, які виникають із правочинів, зокрема договорів. 8) Проаналізувати процесуальну форму цивільного судочинства в умовах воєнного стану. 9) З урахуванням практики КЦС ВС проаналізувати Правові позиції щодо розгляду спорів, які виникають із спадкових правовідносин . 10) Як здійснюється інформування Верховним Судом

	України про ухвалення судового рішення для учасників справи, які знаходяться у зоні проведення операції Об'єднаних сил або на тимчасово окупованій території? 11)Як здійснюється Верховним Судом України повідомлення про виклик у судове засідання для учасників судового процесу, які знаходяться у зоні проведення операції Об'єднаних сил або на тимчасово окупованій території? 12) Проаналізувати інформацію про стан здійснення правосуддя Касаційним цивільним судом у складі Верховного Суду у відповідному півріччі поточного року 13)Назвіть показники для оцінки доброчесності та професійної етики судді . 14)Проаналізувати основні проблеми виконання в Україні рішень ЄСПЛ. 15)Дослідити функціонування підсистеми «Електронний суд» в структурі Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи. 16)Здійснити розмежування судової юрисдикції за судовою реформою в Україні. 17)Описати реальний стан можливості відшкодування моральної шкоди в судах України. 18)Вказати доцільність зустрічного забезпечення. 19)Проаналізувати резолюції та рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи щодо доступності правосуддя у цивільних справах. 20) Охарактеризувати практику Європейського суду з прав людини як джерело цивільного процесуального права України. 21) Як здійснюється застосування судами міжнародних договорів України під час здійснення правосуддя в цивільних справах? 22)Проаналізувати інформаційні технології в цивільному судочинстві. 23)Вказати шляхи подолання практики зловживання процесуальними правами.
Скласти проєкти таких документів:	1) ухвала про зупинення провадження по справі; 2) позовна заява про скасування усиновлення; 3) заперечення на позовну заяву; 4) заява про оголошення фізичної особи померлою; 5) клопотання про призначення судово-почеркознавчої експертизи; 6) відзив на касаційну скаргу; 7) клопотання про відстрочення сплати судових витрат; 8) заява про відвід судді;

	9) клопотання про поновлення строку на оскарження рішення суду; 10) апеляційна скарга; 11) клопотання про розгляд справи в порядку спрощеного позовного провадження.
Вирішити практичні кейси:	**1.** У зв'язку із перебуванням позивача у тривалому службовому відрядженні суд з власної ініціативи зупинив провадження по справі. З поверненням з відрядження (через три роки) провадження по справі було поновлено. В судовому засіданні відповідач просив суд відмовити в позові, посилаючись на пропуск строку давності. *Чи може прийнята судом ця обставина як підстава для відмові у позові?* *Які правила зупинення і обчислення процесуальних строків?* **2.** Гр. Т. звернулась до суду із позовом до свого колишнього чоловіка гр. В. про стягнення аліментів на доньку 17 років, котра навчається в ліцеї, і у зв'язку із цим потребує коштів для оплати навчання. Позивачка гр. Т. втратила роботу, а гр. В. не сплачує аліменти та добровільно не надає матеріальної допомоги. Посилаючись на зазначені обставини позивачка клопоче про стягнення з відповідача на її користь кошти для утримання та навчання дочки. *Визначити коло осіб, що приймають участь у справі. Як вирішить спір суд?* **3.** Гр. Ю. пред'явив позов до гр. Б. про відшкодування шкоди і просив викликати в судове засідання свідком свою сусідку громадянку О. котра була свідком пошкодження гаражних воріт, але на даний момент проживає за 500 км. від місця прописки. Суддя надіслав доручення допитати в якості свідка сусідку гр. О. за місцем теперішнього перебування та надіслати протокол допиту. *Чи відповідають дії судді вимогам принципу безпосередності?* **4.** Визначити цивільну юрисдикцію справи, у випадку, коли: *А) вимога працівника про стягнення заробітної плати подана до установи, відносно якої в господарському суді порушено питання про визнання її банкрутом;* *Б) у випадку, коли таке питання в господарських судах не порушувалося.* **5.** Через кілька днів після винесення рішення голова суду виявив, що в резолютивній частині рішення не

	зазначено про його негайне виконання. Він вніс в рішення доповнення і завірив його своїм підписом. *Дайте оцінку діям голови суду. Як необхідно вчинити, якщо винесене рішення підлягає обов'язковому негайному виконанню?* **6.** У листопаді 2023 року Олена звернулася до Верховного Суду з позовом про відшкодування моральної шкоди, у якому зазначила, що Верховним Судом при розгляді її запиту від 15.09.2023 р. про надання інформації у справі, допущені численні порушення норм чинного законодавства, які призвели до надання незаконних відповідей та відмови у розгляді скарги. Такі неправомірні дії відповідача, на думку Олени, у зв'язку з перенесеними душевними стражданнями та погіршенням стану здоров'я, є підставою для стягнення з Верховного Суду моральної шкоди в розмірі 40000 грн. Ухвалою Богунського районного суду м. Житомира від 26 листопада 2023 року дану цивільну справу надіслано за підсудністю до Печерського районного суду м.Києва. Олена звернулася з апеляційною скаргою, посилаючись на порушення судом норм процесуального права, просить скасувати ухвалу суду першої інстанції, а справу направити для продовження розгляду до суду першої інстанції. Зокрема, апелянт посилається на те, що відповідно до ч.4 ст.28 ЦПК України позови, пов'язані з відшкодуванням шкоди, заподіяної особі незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю в тому числі суду, можуть пред'являтися також за зареєстрованим місцем проживання чи перебування позивача. Оскільки шкода їй була заподіяна незаконними діями суду, то на думку апелянта, вона має право за правилами альтернативної підсудності, з метою захисту своїх порушених прав, подати позов за місцем своєї реєстрації. А тому дана справа підсудна Богунському районному суду м.Житомира. *Чи правомірні дії Богунського районного суду м. Житомира?* *Як повинен вчинити суд апеляційної інстанції?* **7.** Місцевий суд залишив без розгляду заяву неповнолітнього про видачу обмежувального припису стосовно матері, оскільки заяву подано особою, що не має цивільної процесуальної дієздатності. Адвокат в інтересах заявника оскаржив ухвалу суду в апеляційному суді, який повернув апеляційну скаргу через те, що адвокат не додав до неї договір про надання правової допомоги, а наданий

	адвокатом ордер не є достатнім доказом на підтвердження його повноважень як представника неповнолітньої особи. Верховний Суд у складі колегії суддів Третьої судової палати Касаційного цивільного суду скасував таку ухвалу й передав справу на розгляд до суду апеляційної інстанції. *Проаналізувати дії судів першої, апеляційної та касаційної інстанцій.* *Які документи посвідчують повноваження адвоката? Проаналізуйте статті 4, 5 Європейської конвенції про здійснення прав дітей.* **8.** 24.04.2023 р. Червоноградський міський суд Львівської області за заявою Іванки видав судовий наказ про стягнення у її користь з Петра аліментів на утримання неповнолітньої дитини у розмірі 1/4 його доходів. 18.05.2023 р. боржник подав заяву, у якій просить скасувати такий судовий наказ у частині стягнення судового збору, оскільки він є учасником бойових дій. Суддя зазначив, що обставини щодо наявності у боржника спеціального статусу, що звільняє від сплати судового збору, суду не були відомі під час розгляду справи про видачу судового наказу і ухвалив заяву про скасування судового наказу повернути боржнику. *Чи є підстави для скасування судового наказу?* *Чи правомірні дії судді?* **9.** Оксана звернулась до суду із заявою про встановлення факту, в якій просить встановити факт проживання однією сім`єю із Микитою, що помер у січні 2023 р., з 2016 року по день смерті чоловіка. Встановлення даного факту заявнику необхідно для отримання свідоцтва про вправо на спадщину, яка відкрилась після смерті чоловіка. Ухвалою Жовтневого районного суду м. Дніпропетровська від 10 вересня 2023 року відмовлено Оксані у відкритті провадження у справі за її заявою про встановлення факту, що має юридичне значення; рекомендовано заявнику звернутися до належного суду з позовною заявою в порядку позовного провадження згідно норм ЦПК України. В апеляційній скарзі Оксана, посилаючись на порушення норм процесуального права, ставить питання про скасування оскаржуваної ухвали та направлення справи для продовження розгляду до суду першої інстанції. *Зробити правовий аналіз задачі.*

	10. У січні 2022 року Марія звернулася до суду з позовом до Павла про розірвання шлюбу та стягнення аліментів. Заочним рішенням Деснянського районного суду м. Чернігова від 09 березня 2016 року, залишеним без змін ухвалою Апеляційного суду Чернігівської області від 23 лютого 2017 року, позов задоволено. Шлюб між Марією та Павлом, зареєстрований 14 липня 2001 року Чернігівським міським відділом реєстрації актів громадянського стану Чернігівського обласного управління юстиції України, актовий запис № 847, розірвано. Стягнуто аліменти на двох неповнолітніх дітей у розмірі 1/3 частини всіх видів заробітку щомісяця, але не менше 30 % прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку, починаючи з 18 січня 2016 року та до досягнення дітьми повноліття. Вирішено питання щодо розподілу судових витрат. Постановою Верховного Суду від 28 листопада 2018 року касаційну скаргу Павла задоволено частково. Заочне рішення Деснянського районного суду м. Чернігова від 09 березня 2016 року та ухвалу Апеляційного суду Чернігівської області від 23 лютого 2017 року змінено в частині визначення розміру аліментів на неповнолітніх дітей. Викладено резолютивну частину рішення Деснянського районного суду м. Чернігова від 09 березня 2016 року у частині позовних вимог про визначення розміру аліментів на неповнолітніх дітей у наступній редакції: «Стягувати аліменти на неповнолітніх дітей у розмірі 1/3 частини всіх видів заробітку щомісяця, але не менше 50 % прожиткового мінімуму до їх повноліття для дитини відповідного віку, на кожну дитину, починаючи з 18 січня 2016 року. Рішення в частині стягнення аліментів у межах суми платежу за один місяць підлягає негайному виконанню». В іншій частині рішення Деснянського районного суду м. Чернігова від 09 березня 2016 року та ухвалу Апеляційного суду Чернігівської області від 23 лютого 2017 року залишено без змін. У липні 2019 року Павло подав до Верховного Суду заяву про перегляд за нововиявленими обставинами постанови Верховного Суду від 28 листопада 2018 року з підстави наявності істотних для справи обставин, що не

	були встановлені судом та не були і не могли бути відомі особі, яка звертається із заявою, на час розгляду справи (пункт 1 частини другої статті 423 ЦПК України). Заява мотивована тим, що про прийняття судом касаційної інстанції постанови від 28 листопада 2018 року йому не було відомо, оскільки касаційну скаргу на заочне рішення Деснянського районного суду м. Чернігова від 09 березня 2016 року та ухвалу Апеляційного суду Чернігівської області від 23 лютого 2017 року було подано не ним особисто, а його представником, яка не погодила з ним дії щодо касаційного оскарження вказаних вище судових рішень. За таких обставин він, не будучи обізнаним про зміну судом касаційної інстанції суми аліментів, сплачував Марії кошти на утримання їхніх малолітніх дітей у розмірі, визначеному рішенням Апеляційного суду Чернігівської області від 11 травня 2017 року у справі № 750/12876/16-ц за позовом про зменшення розміру аліментів, а саме: по 350 грн щомісячно. *Чи є підстави для перегляду судового рішення Верховним Судом?* *Які обставини Суд враховує для перегляду судового рішення у зв`язку із нововиявленими обставинами?* *Проаналізувати принцип юридичної визначеності, який передбачає повагу до принципу res judicata – принципу остаточності рішень суду, як одного із фундаментальних аспектів верховенства права.*

4.5.2 адвокатура

Професійна практика	**Кафедра цивільно-правових дисциплін** **АДВОКАТУРА**
Вид завдань	**Зміст завдань**
Питання, з якими має ознайомитися ЗВО під час проходження практики на базі практики:	– участь представника у касаційному провадженні; – форми взаємодії адвокатури та суду; – участь адвоката у дослідженні судом електронних доказів у цивільній справі; – імплементація міжнародних стандартів адвокатури в національну правову систему; – особливості діяльності адвоката, як представника громадян в умовах воєнного стану в Україні; – можливість використання штучного інтелекту у діяльності адвоката; – взаємодія адвокатури та держави у сфері надання

	безоплатної правничої допомоги; – стратегія і тактика адвоката в цивільному судочинстві; – підготовка та подання адвокатом заяви до ЄСПЛ; – особливості договірних відносин з клієнтом під час надання правничої допомоги. – методика вивчення та узагальнення судової практики. – порядок та алгоритмом дій адвоката для отримання доступу до державних реєстрів. – підстави та умови надання безоплатної правничої допомоги адвокатом. – особливості підготовки адвокатом справ до судового розгляду. – особливості здійснення адвокатом представництва інтересів фізичних та юридичних осіб у судах, в установах, організаціях, державних інституціях.
Обґрунтувати відповідь на теоретичні питання:	1) Розкрити зміст поняття «адвокатська таємниця» та гарантії її дотримання. Назвати наслідки розголошення адвокатської таємниці. 2) На основі аналізу практики Великої Палати Верховного Суду охарактеризувати особливості обґрунтування розміру витрат на професійну правничу допомогу. Що таке «гонорар успіху» і чи має право адвокат на його включення до судових витрат? 3) Охарактеризувати стадії дисциплінарного провадження щодо адвоката. Назвати види дисциплінарних стягнень, підстави їх застосування та порядок оскарження. 4) Назвати підстави та наслідки припинення та зупинення права на заняття адвокатською діяльністю. 5) Розкрити правову природу представництва та особливості підтвердження повноважень адвоката на представництво інтересів клієнта в суді. 6) Порівняти інститут представництва в місцевих загальних та господарських судах. Чи має право юрисконсульт товариства представляти його інтереси в цивільному та господарському процесах? 7) Охарактеризувати особливості дотримання адвокатами норм адвокатської етики при використанні мережі Інтернет. 8) Проаналізувати практику Великої Палати Верховного Суду та визначити чи можуть діючі судді складати кваліфікаційний іспит, проходити стажування та отримувати свідоцтво про право на заняття адвокатською

	діяльністю. 9) На основі аналізу практики Верховного Суду навести приклади, коли отримувачі адвокатських запитів мають право відмовити у наданні інформації. 10)Назвати повноваження адвоката при розгляді справ у Європейському суді з прав людини. Визначити особливості доказової діяльності адвоката у Європейському суді з прав людини. 11)Здійснити порівняльний аналіз термінів «одноразове грубе порушення» та «систематичне порушення» Правил адвокатської етики. 12)Назвати стандарти якості надання безоплатної вторинної правничої допомоги. Повноваження центрів з надання безоплатної вторинної правничої допомоги. 13)Визначити порядок призначення адвокатів, які надають безоплатну вторинну правничу допомогу. Назвати підстави припинення надання адвокатами безоплатної вторинної правничої допомоги та порядок їх заміни. 14)Охарактеризувати порядок створення та реорганізації адвокатського бюро та адвокатського об'єднання. 15)Скласти таблицю «Органи адвокатського самоврядування, їх повноваження». 16)Охарактеризувати порядок підвищення кваліфікації адвокатами України. 17)Визначити порядок проходження стажування особи, яка отримала свідоцтво про складення кваліфікаційного іспиту. 18)Розкрити особливості надання правничих послуг адвокатами на умовах аутсорсингу. 19)Розкрити вимоги до рекламування адвокатської діяльності. 20)На основі даних Реєстру керівників стажування адвокатів Львівської області, виписати 10 адвокатів, які можуть бути керівником стажування. Які вимоги законодавець висуває до керівників стажування? 21)Які відомості зазначаються у Єдиному реєстрі адвокатів України? Виписати профілі 3 адвокатів.
Скласти проєкти таких документів:	1) заповнити адвокатський ордер на представництво в судах загальної юрисдикції з обмеженням права на укладення мирової угоди; 2) адвокатський запит про надання інформації щодо заведеної спадкової справи; 3) договір про надання правничої допомоги (на

	представництво – комплексне ведення справи в суді); 4) заява у Європейський суд з прав людини у зв'язку з надмірною тривалістю кримінального провадження та відсутністю у національному законодавстві ефективного засобу юридичного захисту; 5) позовна заява про поділ спільного сумісного майна подружжя, а саме: визнати за відповідачем право власності на автомобіль, який був придбаний у шлюбі; стягнути з відповідача на користь позивача ½ вартості автомобіля; 6) документи на створення ТОВ (протокол загальних зборів засновників (учасників), статут) та заповніть заяву щодо державної реєстрації юридичної особи за формою 2; 7) скарга адвоката на рішення кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури про притягнення до дисциплінарної відповідальності та накладення дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю; 8) договір позики та обчисліть пеню, 3% річних та інфляційні втрати за прострочення повернення позики на 2 роки; 9) апеляційна скарга на ухвалу про заміну заходу забезпечення позову; 10) клопотання про призначення судової будівельно-технічної експертизи у справі про відшкодування матеріальної та моральної шкоди.
Вирішити практичні кейси:	**1.** П. звернувся до адвокатського об'єднання «АО «Феміда» з приводу представництва своїх інтересів в суді під час розгляду справи про стягнення заборгованості за договором купівлі-продажу. Під час укладення договору з адвокатським об'єднанням між П. та адвокатом І. виник спір: хто буде вказаний в договорі зі сторони адвокатського об'єднання: об'єднання чи адвокат І., який мав би вести справу П. у суді. Адвокат І. зазначав, що стороною буде об'єднання, а підпише договір з П. він, оскільки такі повноваження йому були надані об'єднанням на підставі довіреності. П. наполягав, щоб стороною договору про надання правничої допомоги виступав сам адвокат І., що буде запорукою сумлінності і персональної відповідальності у випадку надання неякісних послуг. *Вирішити спір.* *Визначити організаційні форми адвокатської діяльності.*

	Хто виступатиме стороною договору в цьому кейсі? *Хто виступатиме стороною в договорі про надання правничої допомоги в інших організаційних формах адвокатської діяльності?* **2.** До Львівського окружного адміністративного суду надійшов позов К. до Ради адвокатів Львівської області, в якому позивач просить: – визнати протиправним та скасувати рішення відповідача від 18.12.2023 щодо відмови в задоволені заяви позивача про видачу йому свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю; – зобов'язати відповідача прийняти у позивача присягу адвоката України; – безоплатно видати позивачу свідоцтво про право на зайняття адвокатською діяльністю. Позовні вимоги К. обґрунтовує тим, що він успішно склав кваліфікаційний іспит та пройшов стажування, проте рішенням Ради адвокатів Львівської області йому відмовлено у видачі свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю з огляду на те, що ним до визначеної дати складання присяги адвоката та отримання відповідного свідоцтва не усунуто обставин несумісності. Відповідач у відзиві зазначив, що К. працює на посаді судді Сихівського районного суду м. Львова, а відтак така робота є несумісною з діяльністю адвоката. *Вирішити спір.* *Чи є статус судді таким, що обмежує право на доступ до професії адвоката?* *Чи виходить стажування діючого судді впродовж шести місяців під керівництвом адвоката з метою отримання адвокатського свідоцтва за межі допустимих сфер відносин між суддями та адвокатами?* **3**. Дієздатний громадянин Франції Б., який закінчив юридичний факультет КНУ імені Шевченка та одночасно факультет української філології у цьому ж закладі вищої освіти на заочній формі навчання, у встановленому законом порядку отримав посвідчення помічника адвоката та дозвіл на працевлаштування в Україні на посаду помічника адвоката і влаштувався за трудовим договором помічником адвоката Д. Д. 15.09.2023 уклав договір з клієнтом про надання правничої допомоги. Задля виконання доручення клієнта Д. доручив Б. отримати відповідні статистичні документи. Б., пред'являючи довіреність, видану Д., та посвідчення помічника адвоката, особисто відвідав Головне

	управління статистики у Львівській області із заявою про зняття копій із необхідних документів. Працівники управління заяву не задовольнили і вказали, що відомостей про Б. як про помічника адвоката в ЄРА України немає і його посвідчення є недійсним. Як з'ясувалось, Д. за 1 рік до отримання свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю 7 місяців працював заступником міського голови м. Дрогобич і був звільнений з посади за вчинення корупційного правопорушення. *Пояснити ситуацію, що склалася.* *Яким вимогам повинна відповідати особа, щоб отримати статус помічника адвоката?* *Чи потрібно особі проходити навчання-інструктаж для введення в професію помічника адвоката?* *Назвати перелік документів, які додаються до заяви на внесення відомостей про помічника адвоката в ЄРАУ?* *Чи має право помічник адвоката ознайомлюватися з матеріалами справи в суді?* **4.** До адвоката звернулася К., яка повідомила, що її виселяють із квартири і просила захистити її житлові й майнові права, оскільки іншого житла у неї немає, а дохід - пенсія по інвалідності. Адвокатом було встановлено, що чоловік К., якому виповнилося 82 роки, перебуваючи у лікарні, написав заповіт, відповідно до якого квартиру заповів сторонній людині. Із наданих К. медичних документів стало відомо, що заповідач переніс інсульт десять років тому, самостійно не міг пересуватися, страждав на провали пам'яті та інші старечі хвороби. Вивчаючи копію заповіту адвокатом було встановлено, що заповіт було оформлено приватним нотаріусом у лікарні, де перебував останнім часом заповідач. У зв'язку з тим, що останній не міг прочитати текст заповіту, на його прохання були запрошені свідки подружжя А і Б. Крім того, з огляду на те, що заповідач не міг сам підписати заповіт, то на його прохання було запрошено С., яка і поставила свій підпис замість заповідача. *Які дії має вчинити адвокат з метою захисту житлових і майнових інтересів особи, яка звернулася до нього за правничою допомогою?* **5.** До Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури надійшла скарга К. на рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Львівської області у складі кваліфікаційної палати від 12.05.2023 про відмову в допуску до складення

	кваліфікаційного іспиту. Підставою для відмови у допуску до складення кваліфікаційного іспиту стала невідповідність його вимогам, встановленим частинами першою та другою статті 6 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», а саме, відсутність стажу роботи в галузі права не менше двох років. З наданих матеріалів вбачається, що починаючи з 08.2017 по 10.2017 скаржник працював на посаді «юрисконсульта» в юридичному відділі Державної екологічної інспекції; з 07.02.2018 по 16.11.2020 – на посаді «старшого державного інспектора відділу супроводження судових спорів з планових та позапланових перевірок» Юридичного управління ГУ ДФС у Львівській області та відділу супроводження судових спорів з позапланових перевірок Управління правового забезпечення ГУ ДПС в Львівській області; з 06.08.2020 по 30.08.2023 виконував обов`язки «заступника начальника відділу супроводження судових спорів з позапланових перевірок» Управління правового забезпечення ГУ ДПС у Львівській області. *Яке рішення має прийняти ВКДКА?* **6.** До державного підприємства «ОЛІМПУС» звернувся адвокат для ознайомлення з необхідними документами і матеріалами, які йому були потрібні для виконання доручення. Проте директор державного підприємства відмовив у наданні цих документів і матеріалів, мотивуючи тим, що інформація документів є таємною і охороняється законом. *Чи обґрунтована така відмова?* *Відповідь обґрунтувати.* **7.** Адвокат З. представляє в суді інтереси позивачки К. у справі про поділ спільного майна подружжя. У судовому засіданні адвокат заявив клопотання про затвердження мирової угоди (сторонами в якій виступав він як представник та чоловік К). Суддя відмовив в укладенні мирової угоди, оскільки, на його думку, такий важливий крок має право здійснити лише позивачка особисто, а її адвокат – ні. *Чи має право адвокат укладати мирову угоду?* *Визначити, якими документами можуть підтверджуватися повноваження адвоката?* *Чи правомірна відмова судді?* *Які процесуальні дії у цій ситуації може вчинити адвокат?*

	8. Адвокат представляв інтереси клієнта в цивільній справі у суді. На підтвердження повноважень на надання правової допомоги адвокат надав суду ордер, виданий адвокатським бюро. Суддя зазначив, що цього документа недостатньо і не допустив адвоката до судового засідання. *Чи правомірно вчинив суд?* 9. 15.07.2023 до дисциплінарної палати Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Львівської області надійшла ухвала судді Личаківського районного суду м. Львова щодо неналежної поведінки адвоката О. В ухвалі суду зазначено, що адвокат О., який здійснює захист на підставі ордеру, без поважних причин двічі не прибув у судове засідання, 24.06.2023 та 01.07.2023. *Яке рішення в цій ситуації має бути прийняте дисциплінарною палатою кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури?* *Чи наявні в діях адвоката ознаки дисциплінарного проступку? Якщо так, то як можна його кваліфікувати?* *Яке дисциплінарне стягнення може бути застосоване?* **10.** Адвокат представляв інтереси клієнта в цивільній справі у суді. На підтвердження повноважень на надання правової допомоги адвокат надав суду ордер, виданий адвокатським бюро. Суддя зазначив, що цього документа недостатньо і не допустив адвоката до судового засідання. *Чи правомірно вчинив суд?*

5. ЗМІСТ І ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНИХ МАТЕРІАЛІВ

5.1 За результатами проходження практики здобувачі вищої освіти оформляють звітні матеріали в окрему папку з титульним аркушем (**Додаток 1)**.

5.2 Матеріали проходження практики складаються з таких документів:

1) щоденник практики;
2) відгук-характеристика з Бази практики;
3) конспект виконаних індивідуальних завдань;
4) звіт про проходження практики.

Відсутність хоча б одного з вказаних документів, має наслідком недопущення здобувача вищої освіти до захисту практики та виставлення йому незадовільної оцінки.

5.3 Щоденник практики (Додаток 2). Щоденник практики є документом первинної звітності, в якому відображаються виконані здобувачем вищої освіти види робіт та час їх виконання.

Щоденник практики складається із таких структурних частин:

– титульного аркуша;

– відміток про прибуття здобувача вищої освіти на практику та вибуття з неї із засвідченням підписів керівника Бази практики печаткою (при наявності);

– календарного графіку проходження практики, який складається здобувачем вищої освіти під керівництвом керівника від Бази практики. Усі відмітки про виконання пунктів календарного графіку проходження практики засвідчуються підписом керівника від Бази практики.

5.4 Відгук-характеристика з місця проходження практики *(*Додаток 3*)*

Відгук-характеристика складається керівником від Бази практики. У відгуку мають знайти відображення обсяг, якість виконання Програми практики та календарного графіку проходження практики, рівень підготовленості здобувача вищої освіти до виконання службових обов'язків і вміння реалізувати набуті знання на практиці; наявність навичок правильно застосовувати спеціальні й технічні засоби, дотримуватися заходів особистої безпеки, складати службові документи; особисті морально-вольові якості, дисциплінованість, старанність; професійний рівень розвитку; відношення до роботи в цілому та рекомендації щодо підсумкової оцінки за практику.

5.5 Конспект індивідуальних завдань *(*Додаток 4*).* В конспекті подаються відповіді на теоретичні питання, оформляються процесуальні та інші документи, вирішуються практичні кейси, які включені у структуру індивідуальних завдань. При цьому відповіді мають бути належно обґрунтованими із посиланням на нормативно-правові акти та практику їх застосування.

5.6 Звіт про проходження практики *(*Додаток 5*).* За результатами проходження практики здобувачі вищої освіти складають письмові звіти, в яких відображають зміст всієї роботи, яка проводилась ними під час практики.

У звіті відображається така інформація:

– тривалість і послідовність проходження практики згідно календарного графіку;

– коротка характеристика Бази практики;

– опис роботи проведеної з метою виконання завдань практик;

– висновки щодо позитивних моментів організації та проходження практики, труднощі та недоліки, які були виявлені за період проходження практики.

– список використаних джерел.

5.7 Оформлення матеріалів практики здійснюється відповідно до **Загальних правил оформлення документів, що є додатком до Типової інструкції з діловодства в міністерствах, інших центральних та місцевих органах виконавчої влади, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 року № 55 (далі – Загальні правила оформлення документів)**.

6. ЗАХИСТ МАТЕРІАЛІВ ПРАКТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ЇЇ ОЦІНЮВАННЯ

6.1 Перед захистом звітна документація, передбачена Розділом 5. Програми практики, належним чином оформлена здобувачами вищої освіти, оцінюється керівником практики від ННІ ППД за відповідною кількістю балів:

1) оформлення щоденника практики від 0 до 5 балів:

– **0 балів** виставляється у тому випадку, коли щоденник відсутній або не заповнений;

– **3 балів** виставляється у тому випадку, коли щоденник практики містить недоліки, а саме: немає усіх відміток про виконання календарного графіку; щоденник заповнений неакуратно; календарний графік заповнений поверхнево, без конкретизації та розподілу робота за днями проходження практики;

– **5 балів** виставляється у тому випадку, коли щоденник заповнений акуратно, календарний графік детально відображає хід проходження практики, є всі відмітки керівника практики про виконану роботу;

2) конспект індивідуальних завдань – 0-40 балів;

– **0 балів** виставляється у тому випадку, коли конспект індивідуальних завдань відсутній;

– **10 балів** виставляється у тому випадку, коли здобувач вищої освіти виконав правильно з належним обґрунтуванням лише 1/2 від кожного виду індивідуальних завдань, визначених Програмою для відповідного виду Бази практики;

– **20 балів** виставляється у тому випадку, коли здобувач вищої освіти виконав правильно з належним обґрунтуванням лише 2/3 від кожного виду індивідуальних завдань, визначених Програмою для відповідного виду Бази практики;

– **30 балів** виставляється у тому випадку, коли здобувач вищої освіти виконав правильно з належним обґрунтуванням лише 3/4 від кожного виду індивідуальних завдань, визначених Програмою для відповідного виду Бази практики;

– **40 балів** виставляється у тому випадку, коли здобувач вищої освіти виконав правильно з належним обґрунтуванням лише усі індивідуальні завдання, визначені Програмою для відповідного виду Бази практики.

3) звіт про проходження практики – 0-15 балів;

– **0 балів** виставляється у тому випадку, коли звіт відсутній;

– **5 балів** виставляється у тому випадку, коли у звіті здобувача вищої освіти виконана під час проходження ним практики робота описується поверхнево, загальними фразами, без конкретизації видів та термінів виконання;

– **10 балів** виставляється у тому випадку, коли звіт здобувача вищої освіти містить усю необхідну інформацію, передбачену у п. 5.6 Програми практики, проте оформлений, з порушенням вимог Загальних правил оформлення документів;

– **15 балів** виставляється у тому випадку, коли здобувач вищої освіти з дотриманням вимог Загальних правил оформлення документів склав звіт, який містить усю необхідну інформацію, передбачену у п. 5.6 Програми практики.

6.2 Захист результатів практики здійснюється перед комісією.

6.3 Результати проходження практики оцінюються із врахуванням правильності виконаних індивідуальних завдань, змісту відгуку-характеристики з Бази практики, підготовленої звітної документації та безпосереднього захисту матеріалів практики.

6.4 В процесі захисту здобувач вищої освіти повинен дати пояснення щодо виконаних індивідуальних завдань, висвітлити основні положення звіту за результатами проходження практики: охарактеризувати Базу практики, її правове становище, установчі та інші нормативно-правові документи, на підставі яких вона функціонує, основні права, обов'язки та повноваження посадових осіб бази практики, виконану ним роботу та набуті навики і знання за результатами проходження практики,

6.5 Захист практики оцінюється від 0 до 40 балів. При цьому враховується правильність виконання індивідуальних завдань, зміст відгуку-характеристики, наданого керівником від Бази практики, звіт про проходження практики, вичерпність, правильність і переконливість доповіді здобувача вищої освіти:

– **0 балів** виставляється, якщо здобувач вищої освіти не може висвітлити основні положення звіту, не дає відповіді на жодне запитання, поставлене членами комісії.

– **10 балів** виставляється, якщо здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхнево, фрагментарно, не на усі запитання, поставлені членами комісії дає відповідь;

– **15 балів** виставляється, якщо здобувач вищої освіти задовільно володіє матеріалом, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності, не вміє оцінювати факти та явища, пов’язувати їх з майбутньою діяльністю;

– **30 балів** виставляються за: осмислене знання програмного навчального матеріалу. Здобувач вищої освіти виконав правильно індивідуальні завдання, знає теоретичний матеріал, основні положення нормативних актів, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування щодо тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту, під час аналізу практичного завдання або відповідях на поставлені членами комісії запитання;

– **40 балів** виставляються за глибоке та ґрунтовне знання програмного матеріалу. Здобувач вищої освіти правильно виконав завдання практики, знає теоретичний матеріал, основні положення нормативних актів, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов’язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

6.6 Бали, одержані здобувачем під час захисту практики, та бали, виставлені керівником практики за підготовлені звітні документи, сумуються та виставляються у заліковому документі **(Додаток 6)**.

Підсумкова оцінка за результатами проходження практики виставляється за стобальною шкалою, яка переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС відповідно до таблиці ЄКТС, що є частиною Положення про організацію освітнього процесу у ЛьвДУВС.

6.7 Здобувачеві вищої освіти, який отримав за результатами оцінювання звітних документів та захисту практики оцінку «незадовільно», а також у разі неявки на захист практики без поважних причин, надається право повторного її захисту за талоном № 2 або «К».

Здобувачеві вищої освіти, який з поважних причин не пройшов практику у встановлені терміни, може бути надана можливість її проходження в інший, вільний від навчання, час. Порядок та терміни проходження практики у цих випадках визначаються окремим наказом.Після повторного проходження практики здійснюється її захист.

У разі повторного невиконання Програми практики, отримання незадовільної оцінки під час захисту практики за талоном «К», здобувач підлягає відрахуванню з ЛьвДУВС у встановленому порядку.

Здобувач вищої освіти, який без поважних причин не пройшов практику або отримав незадовільну оцінку під час захисту практики за талоном «К», підлягає відрахуванню з ЛьвДУВС у встановленому порядку.

6.8 Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри, вченій раді навчального підрозділу.

7 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

7.1 нормативно-правові акти:

– Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96ВР. URL: surl.li/ubrvrt

міжнародні нормативні акти:

– Європейська хартія регіональних мов або мов меншин : Рада Європи; Хартія, Міжнародний документ від 05.11.1992 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_014#Text.

– Загальна декларація прав людини від 10.12.1948. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015.

– Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.

– Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах від 22.01.1993. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_009#Text.

– Рекомендація № R (2000) 21 Комітету Міністрів державам-членам про свободу професійної діяльності адвокатів: Ухвалено Комітетом Міністрів Ради

Європи на 727 засіданні заступників міністрів 25.10.2000. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/R_2000_21_2000_10_25.pdf.

кодифіковане законодавство:

– Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 436 –IV. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15.

– Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 06.11.1991 р. №1798-XII. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1798-12.

– Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text

– Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2747-15.

– Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971 р. № 322-VIII URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/322-08

– Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018 № 2597 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19.

– Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон УРСР від 07.12.1984 № 8073-X. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10.

– Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text

– Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4651%D0%B0-17

– Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 №4495. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text.

– Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17.

закони:

– Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text

– Про безоплатну правничу допомогу: Закон України в редакції від 10.04.2023 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text

– Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text

– Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 № 504/96-ВР URL : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80

– Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень: Закон України від 1.07.2004 р. № 1952-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15.

– Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 №755-IV. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/755-15.

– Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text.

– Про доступ до судових рішень: Закон України від 22.12.2005 № 3262-IV. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3262-15#Text.

– Про забезпечення права на справедливий суд: Закон України від 12.02.2015. № 192-VIII. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/192-19/paran277#n277.

– Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20.

– Про засади державної мовної політики : Закон України від 03.07.2012. № 5029-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5029-17#Text.

– Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text.

– Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959 -XII. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12.

– Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення: Закон України від 16 липня 2024 р. № 3855-IX. (набр.чин.08.08.2025). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-20

– Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України, 21.05.1997. № 24. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text.

– Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 р. № 3425-ХП. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3425-12.

– Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995. № 108/95-ВР URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80

– Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану : Закон України від 15.03.2022 р. № 2136-IX URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text

– Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25 червня 1991 р. № 1264-XII. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1264-12

– Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XII URL: http:// zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12

– Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1697-18

– Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02 червня 2016 р. № 1402-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text

– Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю : Закон України від 06.02.2018 №2275-VIII. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2275-19/conv/print1511781376755176.

– Про третейські суди: Закон України від 11.05.2004. № 1701-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1701-15#Text.

– Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України Закон України, 23.12.1997. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80#Text

постанови Кабінету Міністрів України:

– Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану: постанова Кабінету Міністрів України від 18.03.2022 № 314. URL: https://www.kmu.gov.ua/npas/deyaki-pitannya-zabezpechennya-provadzhennya-gospodarskoyi-diyalnosti-v-umovah-voyennogo-stanu-314.

– Деякі питання здійснення державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю: постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019. № 823. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/823-2019-п

– Деякі питання нотаріату в умовах воєнного стану: постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2022 року за № 164. URL: https://surl.li/wdnhnw

–Питання оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу: постанова Кабінету Міністрів України від 17.09.2014. № 465. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/465-2014-%D0%BF#Text

– Про затвердження Порядку і умов проведення конкурсу з відбору адвокатів, які залучаються для надання безоплатної вторинної правничої допомоги: постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2011 № 1362 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1362-2011-%D0%BF#Text

– Про затвердження Порядку накладення штрафів за порушення законодавства про працю та зайнятість населення: постанова Кабінету Міністрів України від 17.07.2013. № 509. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/509-2013-%D0%BF

інші нормативно-правові акти:

у сфері адвокатської діяльності:

–Положення про Вищу кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури: рішення Установчого з'їзду адвокатів України 17.11.2012 від 09.06.2017 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0004418-12#Text.

– Положення про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю: рішенням Ради адвокатів України від 01.06.2018 № 80. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0080871-18#Text.

– Положення про помічника адвоката: рішення Ради адвокатів України № 113 від 25.09.2015 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/card/vr113871-15.

– Про затвердження Порядку ведення Єдиного реєстру адвокатів України в новій редакції: рішення Ради адвокатів України: рішення Ради адвокатів України 22.08.2022 року № 74. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0074871-22#n8.

– Порядок допуску до складання кваліфікаційного іспиту, порядок складання кваліфікаційного іспиту та методика оцінювання результатів складання кваліфікаційного іспиту для набуття права на заняття адвокатською діяльністю в Україні: Затверджено Рішенням Ради адвокатів України від 17.12.2013 № 270. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr270871-13#Text

– Про затвердження Порядку і умов укладення договорів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правничу допомогу: постанова Кабінету Міністрів України від 11.01.2012 № 8. URL:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/8-2012-%D0%BF#Text.

– Порядок підвищення професійного рівня адвокатів України (нова редакція): Затверджено Рішенням Ради адвокатів України в редакції від 13 грудня 2024 р. № 90 URL.: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr063871-21#Text

– Правила адвокатської етики: затверджені звітно-виборним з'їздом адвокатів України від 09 червня 2017 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17

– Про затвердження Положення про ордер на надання правничої (правової) допомоги у новій редакції: рішення Ради адвокатів України від 12.04.2019 №41. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr041871-19#Text.

– Про затвердження роз'яснення щодо порядку оформлення та зовнішнього вигляду дозволу Керівника стажування на вчинення стажистом певних дій: рішення Ради адвокатів України від 10.06.2016 № 128. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr008871-16#Text.

– Про утворення центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги: наказ Міністерства юстиції України від 02 липня 2012 р. № 968/5 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0968323-12#Text

– Щодо недопущення порушень права адвоката на ефективну участь в процесі при здійсненні адвокатської діяльності в суді: рішення Ради адвокатів України від 02.08.2022 р. № 63. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0063871.

у сфері нотаріальної діяльності:

– Положення про державний нотаріальний архів: наказ Міністерства юстиції України від 18.05.2009 р. № 870/5.URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0443-09.

– Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України. наказ Міністерства юстиції України від 22.02.2012 р. № 296/5. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12.

– Порядок вчинення нотаріальних дій посадовими особами органів місцевого самоврядування: наказ Міністерства юстиції України від 11.11.2011 р. № 3306/5. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1298-11.

– Про затвердження Правил ведення нотаріального діловодства: наказ Міністерства юстиції України від 22.12.2010 № 3253/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1318-10

у сфері прокурорської діяльності:

– Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення: наказ Офісу Генерального прокурора від 30 червня 2020 р. № 298. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0298905-20#n7

–Про загальні засади організації роботи в органах прокуратури України: наказ Офісу Генерального прокурора від 07 серпня 2020 р. № 365 URL. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0365905-20#Text

– Про організацію діяльності органів прокуратури з питань ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань, статистики та її аналізу: наказ Офісу

Генерального прокурора від 17 березня 2021 № 69. URL. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0069905-21#Text

– Про організацію діяльності прокурорів у кримінальному провадженні: наказ Офісу Генерального прокурора від 30 вересня 2021 № 309. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0309905-21#n216

– Про організацію діяльності прокурорів щодо представництва інтересів держави в суді наказ № 389 від 21.08.2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0389905-20#Text

7.2 рішення Конституційного Суду України:

–Питання кримінального права у рішеннях Конституційного Суду України. Видання друге, доповнене / упорядники: Л.П. Брич, О.І. Денькович, Л.В. Курило та ін. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2015. 263 с.

–Рішення Конституційного Суду України [Велика Палата] у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення третього речення частини третьої статті 315 Кримінального процесуального кодексу України від 23 листопада 2017 року. Справа № 1-28/2017. № 1-р/2017. URL: https://ccu.gov.ua/docs/2025

–Рішення Конституційного Суду України [Велика Палата] у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини шостої статті 216 Кримінального процесуального кодексу України від 24 квітня 2018 року. Справа № 1-22/2018 (762/17). № 3-р/2018. URL: https://ccu.gov.ua/docs/2161

–Рішення Конституційного Суду України [Велика Палата] у справі за конституційним поданням 59 народних депутатів України щодо відповідності Конституції
України (конституційності) статті 368-2 Кримінального кодексу України від 26 лютого 2019 року. Справа № 1-135/2018(5846/17). № 1-р/2019. URL: https://ccu.gov.ua/docs/2627

–Рішення Конституційного Суду України [Велика Палата] у справі за конституційними поданнями Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та 65 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 5 частини першої статті 3, абзацу третього частини третьої статті 45 Закону України «Про запобігання корупції“, пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо особливостей фінансового контролю окремих категорій посадових осіб» від 6 червня 2019 року. Справа № 1-231/2018(2980/18, 3728/18). № 3-р/2019. URL: https://ccu.gov.ua/docs/2749

–Рішення Конституційного Суду України [Велика Палата] у справі за конституційною скаргою Глущенка Віктора Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини другої статті 392

Кримінального процесуального кодексу України від 13 червня 2019 року. Справа № 3-208/2018(2402/18). № 4-р/2019. URL: https://ccu.gov.ua/docs/2759

–Рішення Конституційного Суду України [Велика Палата] у справі за конституційними скаргами Ковтун Марини Анатоліївни, Савченко Надії Вікторівни, Костоглодова Ігоря Дмитровича, Чорнобука Валерія Івановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення частини п'ятої статті 176 Кримінального процесуального кодексу України від 25 червня 2019 року. Справа № 3-68/2018(3846/17, 2452/18, 3657/18, 347/19). № 7-р/2019. URL: https://ccu.gov.ua/docs/2776

–Рішення Конституційного Суду України [Велика Палата] у справі за конституційним поданням 46 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» від 16 липня 2019 року. Справа № 1-24/2018(1919/17). № 9-р/2019. URL: https://ccu.gov.ua/docs/2802

–Рішення Конституційного Суду України [Велика Палата] у справі за конституційним поданням Верховного Суду щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень законів України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 року № 1402–VIII, «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування» від 16 жовтня 2019 року № 193–IX, «Про Вищу раду правосуддя» від 21 грудня 2016 року № 1798–VIII від 11 березня 2020 року. Справа № 1-304/2019(7155/19). № 4-р/2020. URL: https://ccu.gov.ua/docs/3050

–Рішення Конституційного Суду України [Велика Палата] у справі за конституційною скаргою Татькова Віктора Івановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень частини п'ятої статті 190, пункту 1 частини першої, частини третьої статті 309 Кримінального процесуального кодексу України від 17 березня 2020 року. Справа № 3-358/2018(4975/18). № 5-р/2020. URL: https://ccu.gov.ua/docs/3053

–Рішення Конституційного Суду України [Велика Палата] у справі за конституційним поданням 55 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 375 Кримінального кодексу України від 11 червня 2020 року. Справа № 1-305/2019(7162/19). № 7-р/2020. URL: https://ccu.gov.ua/docs/3127

–Рішення Конституційного Суду України [Велика Палата] у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Указу Президента України «Про призначення А. Ситника Директором Національного антикорупційного бюро України» від 28 серпня 2020 року. Справа № 1-9/2020(197/20). № 9-р/2020. URL: https://ccu.gov.ua/docs/3201

–Рішення Конституційного Суду України [Велика Палата] у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України

«Про Національне антикорупційне бюро України» від 16 вересня 2020 року. Справа № 1-19/2020(345/20). № 11-р/2020. URL: https://ccu.gov.ua/docs/3228

–Рішення Конституційного Суду України [Велика Палата] у справі за конституційними скаргами Давимоки Олександра Григоровича, Бойка Миколи Вікторовича, Крюка Володимира Миколайовича, Токаренка Віталія Леонідовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 4 частини першої статті 97 Закону України «Про Національну поліцію» від 22 жовтня 2020 року. Справа № 3-76/2019(1635/19, 2339/19, 3616/19, 4133/19). № 12-р/2020. URL: https://ccu.gov.ua/docs/3259

–Рішення Конституційного Суду України [Велика Палата] у справі за конституційним поданням 47 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України «Про запобігання корупції», Кримінального кодексу України від 27 жовтня 2020 року. Справа № 1-24/2020(393/20). № 13-р/2020. URL: https://ccu.gov.ua/docs/3260

–Рішення Конституційного Суду України [Велика Палата] у справі за конституційним поданням 47 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) статей 961, 962 Кримінального кодексу України (щодо спеціальної конфіскації) від 30 червня 2022 року. Справа № 1-22/2020(391/20). № 1-р/2022. URL: https://ccu.gov.ua/docs/5219

–Рішення Конституційного Суду України [Велика Палата] у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до статті 80 Конституції України (щодо недоторканності народних депутатів України)» (щодо конституційного контролю змін до Конституції України після набрання ними чинності) від 1 листопада 2022 року. Справа № 1-1/2020(39/20). № 2-р/2022. URL: https://ccu.gov.ua/docs/5663

–Рішення Конституційного Суду України від 17 червня 2020 року у справі за конституційною скаргою Плескача В’ячеслава Юрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень частини третьої статті 307, частини третьої статті 309 Кримінального процесуального кодексу України. Справа № 3-180/2018(1644/18). № 4-р(II)/2020. https://ccu.gov.ua/docs/3131

–Рішення Конституційного Суду України 16 вересня 2021 року у справі за конституційними скаргами Крупка Дмитра Володимировича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 81, частини першої статті 82 Кримінального кодексу України, Костіна Володимира Володимировича, Мельниченка Олександра Степановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 82 Кримінального кодексу України та за конституційною скаргою Гогіна Віктора Івановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 81 Кримінального кодексу України (справа про перегляд вироку

особі, караній на довічне позбавлення волі). Справа № 3-349/2018(4800/18, 1328/19, 3621/19, 6/20). № 6-р(ІІ)/2021. https://ccu.gov.ua/docs/4129

–Рішення Конституційного Суду України від 8 червня 2022 року у справі за конституційною скаргою Кротюка Олександра Володимировича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 4 частини першої статті 284 Кримінального процесуального кодексу України (справа щодо презумпції невинуватості). Справа № 3-20/2021(40/21). № 3-р(ІІ)/2022. https://ccu.gov.ua/docs/5083

–Рішення Конституційного Суду України від 13 вересня 2023 року у справі за конституційними скаргами Стариченка Миколи Петровича, Гарлики Сергія Сергійовича, Петричука Олександра Анатолійовича, Остапенко Мар'яни Василівни та Менчинського Сергія Віталійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу третього пункту 3 розділу ІІ «Прикінцеві і перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури» від 19 вересня 2019 року № 113–IX (щодо винагороди прокурора як гарантії його незалежності). Справа № 3-80/2022 (191/22; 226/22; 80/23; 131/23; 99/23). № 8-р(ІІ)/2023. https://ccu.gov.ua/docs/6352

–Рішення Конституційного Суду України від 1 березня 2023 року у справі за конституційною скаргою Василенка Сергія Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 6 розділу ІІ «Прикінцеві і перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури» (щодо гарантій незалежності прокурора). Справа № 3-5/2022(9/22). № 1-р(ІІ)/2023. https://ccu.gov.ua/docs/5946

–Рішення Конституційного Суду України від 10 квітня 2024 року у справі за конституційною скаргою Плескач Ганни Григорівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого припису частини першої статті 459 Кримінального процесуального кодексу України. Справа № 3-37/2022(75/22). № 5-р(ІІ)/2024. https://ccu.gov.ua/docs/6709

–Рішення Конституційного Суду України від 13 травня 2024 року у справі за конституційною скаргою Лопушанського Володимира Михайловича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 3, підпункту 9 пункту 1 частини другої статті 4 Закону України «Про судовий збір» (справа про обов'язковість судового рішення). Справа № 3-187/2023(351/23). № 6-р(ІІ)/2024. https://ccu.gov.ua/docs/6804

–Рішення Конституційного Суду України від 19 червня 2024 року у справі за конституційними скаргами Бичкова Сергія Андрійовича, Бая Анатолія Анатолійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини шостої статті 176 Кримінального процесуального кодексу України. Справа № 3-111/2023(207/23, 315/23). № 7-р(ІІ)/2024. https://ccu.gov.ua/docs/6846

–Рішення Конституційного Суду України від 18 липня 2024 року у справі за конституційними скаргами Оніщенка Руслана Ілліча, Гаврилюка Дмитра Михайловича щодо відповідності Конституції України (конституційності)

частини шостої статті 615 Кримінального процесуального кодексу України (справа про гарантії судового контролю за дотриманням прав осіб, яких утримують під вартою). Справа № 3-88/2022(205/22, 114/24). № 8-р(II)/2024. https://ccu.gov.ua/docs/6904

–Рішення Конституційного Суду України 18 грудня 2024 року у справі за конституційною скаргою Панченка Богдана Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 9 частини першої статті 51, підпункту 1 пункту 51 розділу XIII «Перехідні положення» Закону України «Про прокуратуру» від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII (щодо конституційних гарантій незалежності прокурора). Справа № 3-157/2023(290/23). № 11-р(II)/2024. https://ccu.gov.ua/docs/7070

7.3 практика Європейського Суду з прав людини:

–Огляд рішень Європейського суду з прав людини за статтею 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (кримінальний процесуальний аспект: обшук) / Відпов. за вип.: науковий консультант відділу аналізу судової практики Верховного Суду, ЄСПЛ та Суду ЄС департаменту аналітичної та правової роботи Апарату Верховного Суду канд. юрид. наук О. В. Саленко. Київ, 2023. 45 с. URL: https://surl.li/tyncan

–Огляд рішень Європейського суду з прав людини щодо судового розгляду за відсутності обвинуваченого (in absentia) / Відп. за вип.: О.Ю. Тарасенко, Д.П. Мордас, Р.Ш. Бабанли. Київ, 2022. 59 с. URL: surl.li/xninus

–Огляд рішень Європейського суду з прав людини проти України (15 вересня 2022 року). Рішення, оприлюднені 15 вересня 2022 року / Відп. за вип.: О. Ю. Тарасенко, Д. П. Мордас, Р. Ш. Бабанли. Київ, 2022. – 37 с. URL: https://surl.li/dzqmvh

–Практика Європейського Суду з прав людини за ст. 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. (кримінально-процесуальний аспект обшуки) / упорядник Ольга Саленко, за заг. ред. Расіма Бабанли. HSA, 2022. 53 с. URL: surl.li/hunctq

–Практика Європейського суду з прав людини. Рішення. Коментарі / Український портал практики Європейського суду з прав людини. URL: http://eurocourt.in.ua/ GetArticlesByCategory.asp?CategoryId=2

–Рішення щодо України, винесені Європейським судом з прав людини. URL: surl.li/ayuidc

–Тематичне узагальнення практики Європейського Суду. URL: https://surl.li/avatdf

–Річні звіти ЄСПЛ. URL: https://surl.li/jyuvuz

–Довідник із застосування статті 2 Європейської конвенції з прав людини. Право на життя. Оновлено 31 серпня 2018 року. Рада Європи/Європейський суд з прав людини. URL: https://ks.echr.coe.int/documents/d/echr-ks/guide_art_2_ukr

–Guide on Article 3 of the European Convention on Human Rights Prohibition of torture. First edition. Updated on 31 August 2022. Council of Europe / European Court of Human Rights. 42 p. URL: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/Guide_Art_3_ENG

–Керівництво із застосування статті 3 Європейської конвенції з прав людини. Заборона катування. Перше видання — 31 серпня 2022 р. Рада Європи/Європейський суд з прав людини. URL: https://ks.echr.coe.int/documents/d/echr-ks/guide_art_3_ukr

–Посібник із застосування статті 5 Європейської конвенції з прав людини. Право на свободу та особисту недоторканність. Оновлено 31 грудня 2019 року. Рада Європи/Європейський суд з прав людини. URL: https://ks.echr.coe.int/documents/d/echr-ks/guide_art_5_ukr

–Посібник зі статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Право на справедливий суд (кримінальний процесуальний аспект) I частина (пункти 1-299). Переклад з англійської мови та опрацювання цього посібника: адвоката, кандидата юридичних наук, доцента, заслуженого юриста України Олександра Дроздова адвоката, кандидата юридичних наук, директора Адвокатського бюро «Дроздова та партнери» Олени Дроздової. Оновлене видання станом на 31 квітня 2019 року. URL: https://surl.li/pzpznz

–Довідник із застосування статті 7 Європейської конвенції з прав людини. Ніякого покарання без закону: принцип встановлення законом кримінальних правопорушень і покарань. Оновлено 31 квітня 2017 року. 26 с. Рада Європи/ Європейський суд з прав людини. URL: https://ks.echr.coe.int/documents/d/echr-ks/guide_art_7_ukr

–Посібник зі статті 1 Протоколу № 1 Європейської конвенції з прав людини. Захист власності. Оновлено 28 лютого 2023 р. Рада Європи/ Європейський суд з прав людини. URL: surl.li/rpluwl

–Довідник із застосування статті 2 Протоколу № 1 до Європейської конвенції з прав людини Право на освіту. Оновлено 30 квітня 2017 р. 21 с. Рада Європи/ Європейський суд з прав людини. URL: https://ks.echr.coe.int/documents/d/echr-ks/guide_art_2_protocol_1_ukr

–Посібник зі статті 3 Протоколу №1 до Європейської конвенції з прав людини. Право на вільні вибори. Оновлено 30 квітня 2018 року. Рада Європи/ Європейський суд з прав людини. URL: surl.li/bevhty

7.4 судова практика:

– Огляд судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду за 2023 рік / Упоряд.: управління аналітичної та правової роботи Касаційного адміністративного суду департаменту аналітичної та правової роботи; управління забезпечення роботи судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов’язкових платежів секретаріату Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду. Київ, 2024. 106 с.
https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KAS_2023.pdf

– Огляд судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду за перше півріччя 2024 року / Упоряд.: управління аналітичної та правової роботи Касаційного адміністративного суду департаменту аналітичної та правової роботи Апарату Верховного Суду;

управління забезпечення роботи судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів секретаріату Касаційного адміністративного суду Апарату Верховного Суду. Київ, 2024. 48 с. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KAS_I_pivr_2024.pdf

– Огляд судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду за 2022 рік / Упоряд.: управління забезпечення роботи судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів секретаріату Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду; правове управління (І) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду. Київ, 2023. 90 с. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KAS_2022_1.pdf

– Огляд ключових правових позицій Верховного Суду щодо оподаткування та публічної фінансової політики. Рішення, внесені до ЄДРСР, за період із 2018 року по вересень 2024 року / Упоряд.: управління забезпечення роботи судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів секретаріату Касаційного адміністративного суду; управління аналітичної та правової роботи Касаційного адміністративного суду департаменту аналітичної та правової роботи Апарату Верховного Суду / Відпов. за вип.: секретар судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів канд. юрид. наук Р. Ф. Ханова; науковий консультант відділу забезпечення роботи секретаря та суддів судової палати управління забезпечення роботи судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів секретаріату Касаційного адміністративного суду доктор юрид. наук А. А. Барікова. Київ, 2024. Вип. 5. 36 с. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/ogliady/Ohliad_kliuchovi_pozytsii_opodatk_2018_2024.pdf

– Огляд судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду у справах щодо захисту права на користування надрами в Україні (рішення, внесені до ЄДРСР, за 2019 рік – червень 2024 року) / Упоряд.: управління аналітичної та правової роботи Касаційного адміністративного суду департаменту аналітичної та правової роботи Апарату Верховного Суду. Київ, 2024. 47 с. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/sud_pract/Oglyad_KAS_korist_nadra.pdf

– Огляд судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду у спорах щодо соціального захисту і пенсійного забезпечення військовослужбовців та членів їх сімей. Рішення, внесені до ЄДРСР, за період з 2019 року по червень 2024 року / Упоряд.: управління аналітичної та правової роботи Касаційного адміністративного суду департаменту аналітичної та правової роботи Апарату Верховного Суду. Київ, 2024. 50 с. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KAS_viiskov_sim_zahist.pdf

– Огляд судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду щодо митної справи. Рішення, внесені до ЄДРСР, за період із 2018 року по квітень 2024 року / Упоряд.: управління забезпечення роботи судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів секретаріату Касаційного адміністративного суду; управління аналітичної та правової роботи Касаційного адміністративного суду департаменту аналітичної та правової роботи Апарату Верховного Суду / Відпов. за вип.: секретар судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів канд. юрид. наук Р.Ф. Ханова; науковий консультант відділу забезпечення роботи секретаря та суддів судової палати управління забезпечення роботи судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів секретаріату Касаційного адміністративного суду канд. юрид. наук А. А. Барікова. Київ, 2024. Вип. 2. 81 с.
https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Ohliad_mytna_sprava.pdf

– Огляд судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду у спорах щодо відшкодування витрат на житлово-комунальні послуги (рішення, внесені до ЄДРСР, за лютий 2018 року – лютий 2024 року) / Упоряд.: управління аналітичної та правової роботи Касаційного адміністративного суду департаменту аналітичної та правової роботи Апарату Верховного Суду. Київ, 2024. – 24 с. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_vidshkod_vutrat_kom_posl.pdf

– Огляд судової практики Верховного Суду з питань застосування положень Закону України «Про звернення громадян». Рішення, внесені до ЄДРСР, із січня 2018 року по вересень 2023 року / Упоряд.: відділ аналітичної та правової роботи Касаційного адміністративного суду управління аналітичної допомоги касаційним судам та Великій Палаті Верховного Суду департаменту аналітичної та правової роботи Апарату Верховного Суду. Київ, 2023. – 26 с. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_VS_zvernen_2018_2023.pdf

– Огляд судової практики Верховного Суду в адміністративних справах щодо соціального захисту сімей з дітьми в публічно-правових спорах. Рішення, внесені до ЄДРСР з 2018 року по травень 2023 року / Упоряд.: відділ аналітичної та правової роботи Касаційного адміністративного суду управління аналітичної допомоги касаційним судам та Великій Палаті департаменту аналітичної та правової роботи Апарату Верховного Суду. Київ, 2023. 18 с. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad_KAS_2023_06_19.pdf

– Огляд судової практики Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду щодо застосування позовної давності у корпоративних спорах. Рішення, внесені до ЄДРСР, з 2018 року до вересня 2023 року. URL:

https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_pozovna_davnist_KGS.pdf

– Огляд судової практики Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду щодо вручення за кордоном документів у господарських справах. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KGS_2023.pdf

– Огляд судової практики Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду щодо окремих питань застосування положень Господарського процесуального кодексу України Рішення, внесені до ЄДРСР, за лютий 2022 року – січень 2023 року. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KGS_okr_pit_zastos_GPK.pdf

– Дайджест правових позицій Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду щодо застосування положень Кодексу України з процедур банкрутства Рішення, внесені до ЄДРСР, за листопад – грудень 2022 року. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Daigest_KGS_bankr.pdf

– Огляд судової практики Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду за 2023 р. URL: https://surl.li/ovlolhСтупак О. Практика Верховного Суду щодо оскарження постанов нотаріуса, відмови нотаріуса у вчиненні виконавчої дії, а також щодо участі нотаріуса у судовому процесі. URL: https://surl.li/dnyayb

– Дайджест судової практики Верховного Суду у справах, пов’язаних з війною. Рішення, внесені до ЄДРСР, з лютого 2022 року по вересень 2024 року. URL: https://surl.li/jiuqey

– Огляд судової практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду у справах про відшкодування матеріальної шкоди, заподіяної працівником підприємству, установі, організації. Рішення, внесені до ЄДРСР, з 2018 року до липня 2023 року. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KCS_mater_shkoda.pdf

– Дайджест судової практики Великої Палати Верховного Суду у справах про перегляд судових рішень у зв’язку із встановленням Європейським судом з прав людини порушення Україною міжнародних зобов’язань при вирішенні справ судом. Рішення, внесені до ЄДРСР станом на 01 жовтня 2024 року / Упоряд.: управління забезпечення роботи ВП ВС / Відпов. за вип.: Секретар ВП ВС, д-р юрид. наук, проф., член-кореспондент НАПрН України В. Ю. Уркевич. Київ, 2024. 70 с. URL: https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/ogliady/Daigest_VP_vukl_obstav.pdf.

– Огляд рішень Великої Палати Верховного Суду, об’єднаної палати і палат Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду, які містять правові висновки про застосування норм кримінального та кримінального

процесуального права (з 2018 року по квітень 2024 року) / Упоряд.: відділ систематизації судової практики касаційного суду управління аналітичної та правової роботи Касаційного кримінального суду департаменту аналітичної та правової роботи; заступник голови Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду, канд. юрид. наук Н. О. Антонюк. Київ, 2024. – 81 с. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_VP_KKS_2018_04_2024.pdf

– Зведений дайджест судової практики Великої Палати Верховного Суду. Рішення, внесені до ЄДРСР за період із 01.01.2022 по 31.12.2022 / Упоряд.: департамент аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду / Відпов. за вип.: Секретар ВП ВС д. ю. н., професор, член-кореспондент НАПрН України Уркевич В. Ю. Київ, 2023. 32 с. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Daigest_VP_2022.pdf

– Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду за 2023 рік / Упоряд.: управління аналітичної та правової роботи Касаційного кримінального суду департаменту аналітичної та правової роботи. Київ, 2024. –106 с. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_2023.pdf

– Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду за 2022 рік. Рішення, внесені до ЄДРСР, за період з 01.01.2022 по 31.12.2022 / Упоряд.: правове управління (ІІІ) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду. Київ, 2023. – 96 с. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_2022.pdf

– Огляд судової практики палат і об’єднаної палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду Рішення, внесені до ЄДРСР, за 2021 рік. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad_KKS_2021.pdf

– - Огляд судової практики об’єднаної палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду Рішення, внесені до ЄДРСР за 2020 рік. Практика об’єднаної палати ККС у складі ВС за 2020 рік. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Ogliad_KKS_2020.pdf

– Огляд судової практики об’єднаної палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду. Рішення, внесені до ЄДРСР за 2018–2019 роки. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Oglyad_KKS_VS_2018_2019.pdf

– Огляд судової практики Верховного Суду у провадженнях про кримінальні правопорушення, пов’язані з домашнім насильством. Рішення, внесені до ЄДРСР, за період 2018–2024 років / Упоряд.: управління аналітичної та правової роботи Касаційного кримінального суду департаменту аналітичної та правової роботи; заст. голови Касаційного кримінального суду у складі

Верховного Суду к.ю.н. Н.О. Антонюк. Київ, 2024. 34 с. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_dom_nasulstvo.pdf

– Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду у провадженнях про злочини проти власності. Рішення, внесені до ЄДРСР за період з 01.01.2018 по 01.08.2019. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Ogljad_KKS.pdf

– Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду в провадженнях про кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності. Рішення, внесені до ЄРДСР, за період із 2018 року по жовтень 2022 року / Упоряд.: заступник голови Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду к. ю .н. Щепоткіна В. В., правове управління (ІІІ) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду. Київ, 2022. 92 с. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_zloch_gosp_dijal_1.pdf

– - Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду у провадженнях щодо злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших злочинів проти здоров’я населення Рішення, внесені до ЄДРСР, за період з 2018 року по травень 2020 року. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Ogljad_KKS_02_07_2020.pdf

– Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду щодо оцінки документів як предметів складів злочинів, передбачених статтями 357, 358, 366 КК Рішення, внесені до ЄДРСР за період з 01.01.2018 по 01.01.2020 URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Oglyad_KKS_dokyment.pdf

– Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду у кримінальних провадженнях щодо порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами (стаття 286 Кримінального кодексу України). URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad_KKS_DTP.pdf

– Огляд судової практики Верховного Суду у кримінальних провадженнях щодо корупційних та пов’язаних з корупцією кримінальних правопорушень. Рішення, внесені до ЄДРСР, за 2022 рік / Упоряд.: відділ аналітичної та правової роботи Касаційного кримінального суду управління аналітичної допомоги касаційним судам та Великій Палаті Верховного Суду департаменту аналітичної та правової роботи; заступник голови Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду канд. юрид. наук Антонюк Н. О. Київ, 2023. – 60 с. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_VS_koryp_pravoporush.pdf

– Огляд судової практики Верховного Суду щодо кримінальних правопорушень, пов'язаних з війною. Рішення, внесені до ЄДРСР, за період з 2022 року по березень 2024 року / Упоряд.: управління аналітичної та правової роботи Касаційного кримінального суду департаменту аналітичної та правової роботи; заст. голови Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду к.ю.н. Н.О. Антонюк. Київ, 2024. –43с. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_VS_war_2022_2024.pdf

– Огляд судової практики Верховного Суду щодо призначення покарання та звільнення від його відбування. Висновки Великої Палати Верховного Суду, об'єднаної палати і палат Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду (2018 рік – квітень 2024 року) / Упоряд.: управління аналітичної та правової роботи Касаційного кримінального суду департаменту аналітичної та правової роботи; заступник голови Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду к. ю. н. Антонюк Н. О. Київ, 2024. – 16 с. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_pryznachennia_pokarannia_ta_zvilnennia_vid_ioho_vidbuvannia.pdf

– Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду щодо застосування спеціальної конфіскації майна як заходу кримінально-правового характеру Рішення, внесені до ЄДРСР, за період із січня 2018 року по листопад 2021 року. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad_KKS_2022_01_11.pdf

– Практика застосування Верховним Судом України положень Загальної частини Кримінального кодексу України [уклад. О. П. Горох]; за заг. ред. А.А. Музики. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 524 с.URL: https://newcriminalcode.org.ua/article/library/books

– Практика застосування Верховним судом України положень Особливої частини Кримінального кодексу України [уклад. О. П. Горох]; за загальною редакцією члена-кореспондента Національної академії правових наук України, доктора юридичних наук, професора а. А. Музики. Київ: «Центр учбової літератури», 2017. 915 с.. URL: https://newcriminalcode.org.ua/article/library/books

– Огляд судової практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду у справах зі спорів щодо визначення місця проживання дитини та відібрання дитини без позбавлення батьківських прав URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/2022_09_27_Ogliad_KCS_2.pdf

– ОГЛЯД судової практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду (актуальна практика) URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/sud_pract/Oglyad_KCS_07_2022.pdf

– Огляд судової практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду у справах зі спорів щодо позбавлення / поновлення батьківських прав, оспорювання батьківства URL:

https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/sud_pract/Oglyad_KCS_batkivstvo.pdf

– Огляд судової практики Верховного Суду щодо судових витрат у господарському та цивільному судочинстві. Рішення, внесені до ЄДРСР, за 2018 рік – серпень 2024 року / Упоряд.: судова палата для розгляду справ щодо земельних відносин та права власності, управління аналітичної та правової роботи Касаційного господарського суду і управління аналітичної та правової роботи Касаційного цивільного суду департаменту аналітичної та правової роботи; відпов. за вип. суддя ВС у КГС, секретар судової палати канд. юрид. наук Т. Б. Дроботова, суддя ВС у КЦС, секретар Пленуму ВС канд. юрид. наук, доцент Д.Д. Луспеник. Київ, 2024. 74 с. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/ogliady/Oglyad_KGS_KCS_sud_vutrat_2018_08_2024.pdf

– Огляд судової практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду щодо застосування законодавства України про колективні договори і угоди. Рішення, внесені до ЄДРСР, з 2018 року до травня 2024 року / Упоряд.: управління аналітичної та правової роботи Касаційного цивільного суду департаменту аналітичної та правової роботи / Відпов. за вип.: суддя ВС у КЦС, секретар Пленуму ВС, канд. юрид. наук, доцент Д. Д. Луспеник. Київ, 2024. – 49 с. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KCS_kolekt_dogov_ygodu_2018_05_2024.pdf

– Огляд судової практики Верховного Суду щодо застосування принципу доброї совісті та доктрини venire contra factum proprium у цивільних спорах. Рішення, внесені до ЄДРСР, за 2018–2023 роки / Упоряд.: відділ аналітичної та правової роботи Великої Палати Верховного Суду департаменту аналітичної та правової роботи / Відпов. за вип.: суддя КЦС ВС канд. юрид. наук, доцент В. І. Крат. Київ, 2024. – 33 с. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/sud_pract/Oglyad_KCS_dobra_sovist.pdf

– Огляд судової практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду у справах про відшкодування матеріальної шкоди, заподіяної працівником підприємству, установі, організації. Рішення, внесені до ЄДРСР, з 2018 року до липня 2023 року / Упоряд.: відділ аналітичної та правової роботи Касаційного цивільного суду управління аналітичної допомоги касаційним судам та Великій Палаті Верховного Суду департаменту аналітичної та правової роботи / Відпов. за вип.: секретар Другої судової палати КЦС ВС Червинська М. Є. Київ, 2023. – 25 с. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KCS_mater_shkoda.pdf

– Огляд практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду щодо розгляду справ у спорах, що виникають із спадкових правовідносин. Рішення, внесені до ЄДРСР, за період із 2018 року по лютий 2023 року / Упоряд.: відділ аналітичної та правової роботи Касаційного цивільного суду

управління аналітичної допомоги касаційним судам та Великій Палаті Верховного Суду департаменту аналітичної та правової роботи / Відпов. за вип.: секретар Другої судової палати КЦС ВС Червинська М. Є. Київ, 2023. – 168 с. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_spadkovi_pravovidnos_14_03_2023.pdf

– Огляд судової практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду щодо вирішення спорів про участь у вихованні дитини / Упоряд.: правове управління (IV) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду / Відпов. за вип.: суддя КЦС ВС Воробйова І. А. Київ, 2022. 78 с. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KCS_vuh_dutunu.pdf

– Огляд судової практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду у справах зі спорів щодо позбавлення / поновлення батьківських прав, оспорювання батьківства / Упоряд.: правове управління (IV) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду / Відпов. за вип.: суддя КЦС ВС О. В. Ступак. Київ, 2022. — 64 с. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/sud_pract/Oglyad_KCS_batkivstvo.pdf

– Огляд судової практики Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду (актуальна практика). Рішення, внесені до ЄДРСР, за листопад 2024 року / Упоряд.: управління аналітичної та правової роботи Касаційного господарського суду департаменту аналітичної та правової роботи Апарату Верховного Суду, судові палати Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду. Київ, 2024. 27 с.

– Дайджест судової практики з трудових спорів. І кв. 2024 р. 2024. / Національна асоціація адвокатів України. URL: surl.lu/axhojz

– Дайджест судової практики з трудових спорів в умовах воєнного стану за 2023 рік. 2024. / Національна асоціація адвокатів України. URL: surl.li/bfcotw

– Огляд судової практики Верховного Суду щодо представництва інтересів учасників справи адвокатом та самопредставництва в господарському процесі. URL : https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad_2021_07_16.pdf

8. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

8.1 Інформаційне забезпечення проходження практики формується з допомогою інформаційних ресурсів, джерелом отримання яких є, зокрема, офіційні веб-сайти:

– Верховної Ради України – http://rada.gov.ua;

– Єдиного державного реєстру судових рішень – http://www.reyestr.court.gov.ua;

– Конституційного Суду України – http://www.ccu.gov.ua/uk/index;

– Верховного Суду – https://supreme.court.gov.ua/supreme/;

– Європейського суду з прав людини – http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home

– Офісу Генерального прокурора – https:// https://gp.gov.ua/;

– Міністерство освіти і науки України – https://mon.gov.ua;

– Міністерство внутрішніх справ України – https://mvs.gov.ua;

– Державного бюро розслідувань – https://dbr.gov.ua/;

– Національної поліції України – https://www.npu.gov.ua;

– Міністерство юстиції України – https://minjust.gov.ua;

– Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського – http://www.nbuv.gov.ua;

– Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника – http://www.lsl.lviv.ua;

– Електронної бібліотеки Львівського державного університету внутрішніх справ – http:// https://www1.lvduvs.edu.ua/elektronnyi-kataloh ;

– Єдиний реєстр боржників – https://erb.minjust.gov.ua;

– Офісу Ради Європи в Україні - https://www.coe.int/uk/web/kyiv/projects-and-programmes;

– Експертного центру з прав людини – https://ecpl.com.ua/;

– Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань – https://usr.minjust.gov.ua;

– Єдиний реєстр з оцінки впливу на довкілля – http://eia.menr.gov.ua

– Некомерційна професійна організація «Асоціація приватних виконавців України» – https://www.apvu.com.ua/

– Департамент державної виконавчої служби Міністерства юстиції України – https://minjust.gov.ua/m/departament-derjavnoi-vikonavchoi-slujbi.

– Сайт Ради адвокатів України - http://radaadvokativ.org.ua/

– Сайт Національної асоціації адвокатів України - http://unba.org.ua/akts-naau

–Офіційний сайт Національної асоціації адвокатів України – http://www.unba.org.ua/

ДОДАТКИ

Додаток 1

Міністерство внутрішніх справ України
Львівський державний університет внутрішніх справ
Навчально-науковий інститут права та правоохоронної діяльності

МАТЕРІАЛИ
ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПРАКТИКИ

_____

(База проходження практики)

Здобувача вищої освіти __ курсу
освітній ступінь магістр
спеціальність 081 Право
_____
(прізвище, ініціали)

ПОГОДЖЕНО

Керівник практики за місцем її проходження
_____/_____/
(підпис) **(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)**

Науково-педагогічний працівник-керівник практики:
_____/_____/
(підпис) **(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)**

Львів – 20_____

Додаток 2

Міністерство внутрішніх справ
Львівський державний університет внутрішніх справ
Навчально-науковий інститут права та правоохоронної діяльності

ЩОДЕННИК ПРОФЕСІЙНОЇ ПРАКТИКИ

_____

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти)

Кафедра _____

Освітній ступінь __**_____**

Спеціальність _____

_____ курс, _____ група

Львів - ___

Здобувач вищої освіти_____
(прізвище, ініціали)

прибув на базу практики
Печатка
бази практики «___» _____ 20___ року

_____ _____
(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з бази практики
Печатка
бази практики «___» _____ 20___ року

_____ _____
(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

ПОГОДЖЕНО
Керівник практики

_____ _____
підпис **(ім'я та ПРІЗВИЩЕ керівника від Бази практики)**

Календарний графік проходження професійної практики

№ з/п	Назви робіт	Терміни виконання робіт	Відмітки про виконання та підпис керівника практики від Бази практики
1	2	3	4

Здобувач вищої освіти _____/_____
(підпис) **(ім'я та ПРІЗВИЩЕ)**

Додаток 3

ВІДГУК-ХАРАКТЕРИСТИКА
роботи здобувача вищої освіти на практиці

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

За результатами роботи під час проходження практики, виконання Програми практики, конспекту індивідуального завдання, які відображені у звіті, здобувач вищої освіти заслуговує оцінки _____.

Керівник Бази практики _____ _____
(підпис) **(ім'я та ПРІЗВИЩЕ)**

«____» _____ 20 __ року

Додаток 4

Міністерство внутрішніх справ України
Львівський державний університет внутрішніх справ
Навчально-науковий інститут права та правоохоронної діяльності

КОНСПЕКТ
ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Здобувача вищої освіти ___ курсу
освітній ступінь _____
спеціальність 081 Право
_____
(прізвище, ініціали)

ПОГОДЖЕНО
Керівник практики за місцем її проходження
_____/_____/
(підпис) **(ім'я та ПРІЗВИЩЕ)**

Науково-педагогічний працівник-керівник практики:
_____/_____/
(підпис) **(ім'я та ПРІЗВИЩЕ)**

Львів – 20___

Додаток 5

Міністерство внутрішніх справ України
Львівський державний університет внутрішніх справ
Навчально-науковий інститут права та правоохоронної діяльності

ЗВІТ
ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПРАКТИКИ

_____

(База проходження практики)

Здобувача вищої освіти ___ курсу
освітній ступінь _____
спеціальність 081 «Право»
_____
(прізвище, ініціали)

ПОГОДЖЕНО
Керівник практики за місцем її проходження
_____/_____/
(підпис) **(ім'я та ПРІЗВИЩЕ)**

Науково-педагогічний працівник-керівник практики:
_____/_____/
(підпис) **(ім'я та ПРІЗВИЩЕ)**

Львів – 20___

Додаток 6

ЗАЛІКОВИЙ ДОКУМЕНТ РЕЗУЛЬТАТІВ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПРАКТИКИ
здобувача вищої освіти ___ курсу освітнього ступеня магістр
Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності

_____

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____

(База практики)

1. ЩОДЕННИК ПРОФЕСІЙНОЇ ПРАКТИКИ

Дата	Шкала оцінюв. (0-5 б.)	Керівник практики від кафедри	Підпис

2. КОНСПЕКТ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Дата	Шкала оцінюв. (0-40 б.)	Керівник практики від кафедри	Підпис

3. ЗВІТ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПРАКТИКИ

Дата	Шкала оцінюв. (0-15 б.)	Керівник практики від кафедри	Підпис

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПРАКТИКИ

Сума балів за п. 1-3	Захист (0-40 б.)	Підсумкова оцінка			Дата захисту	Прізвища членів комісії	Підписи
		Кількість балів	За нац. шкалою	За шкалою ЄКТС			